

645
1970

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

საბავშვო ჟურნალი

ტ. ჯ. მ. მ. მ. მ. მ.
№ 10 1970 წ.

ფოტო დ. იასთავაშვილისა

ღარი ხუციანაძე

წერილი იხ მე-4 გვ.

1970
პრინციპული
ანგარიშით

მოკმე
საბჭოთა
აზერბაიჯანი
50 წლისაა

ბაქო. ვ. ი. ლენინის ძეგლი მოყვობის სახელობა წინ.

ნეძელი გზა

საზღვარი აზერბაიჯანის სსრ პროფსაბოთს თამაჯდომარათან, სსრ კავშირის
უმაღლესი საბოთს დეპუტატთან ზულიხას ისმაილის ასულ გახინოვასთან*)

ბაქო. სანაპირო პარკისა და მენავთობეთა პროსპექტის ხედი კიროვის სახელობის პარკიდან.

ბაქოს ცენტრში, დღი და ხმაურიანი მაგისტრალბის განშტობაზე აღმართულია დიდებული მონუმენტი — შრავალბტრიანი ფიგურა ქალისა. გაბედული და მკვეთრა მოძრაობით საზიდან იცილებს იგი ჩადრს, შვე საბურველს, რაც საუკუნეების მანძილზე გარესამყაროს უფრავდა აზერბაიჯანელ ქალს. მოქანდაკე ფ. აბდურახმანოვა შეხანიშნავად გადმოსცა ამაჟი შემართება თავიანი გვირისა, რომელიც მთელი არსებით მიისწრაფვის წინ. ქარს აუფრიალებია შორს მოსროლილი საბურავი. მკლეღ და გამოშტკველია მონუმენტის სახელწოდება — „განთავისუფლება“.

— აზერბაიჯანელი ქალის დღევანდელი ბედ-ილბათა უველაზე უფრო თვალსაჩინო გამოხატულებია იმ უდიდესი გარდამქნებოისა, რომელიც ჩვენს რესპუბლიკაში განხორციელდა საბოთა ხელისუფლების დამყარების 50 წლის მანძილზე, — გვიამბობს ზულიხას ისმაილის ასული. — დნიშნავდა რა ქალთა საყიბის გადმუშვებაში სოციალისტური რევოლუციის ისტორიულ მისიას,

*) საუბარი მომზადებულია სპეციალურ რად ქურნალ „საქართველოს ქალთათვის“

ბიბლიოთეკა
ბინდოვანი
1970

სამსახურული თავს- ქაღალ- ქაღალ- ქაღალ

ზუსტაფონში ბევრი ღამაზე სოფელია. სოფლები დამწვნიებულია კონტა იმერული ოდისასლებით, მოსაფლავებული გზებით, ხეხილის ბაღებით, ფართოდ გადაჭიმული ზეგნებითა და სიმინდის ყანებით. ყველა სოფელს თავისებური მდებარეობა და იერი აქვს: ზოგი მწვანე კირტეხებზე უსწრომასწორივანა შეფენილი, ზოგი გაშლილ ველაზევა გადაფენილი...

ახსენებთ ზუსტაფონს და პირველად უთუოდ თვალწინ ფეროშენადნობა ქარხანა წარმოგიდგებათ, აბრიალებული ლუშელებით, ცათანძვ ავარდნილი ფერადი ბოლქვებით.

ზუსტაფონი არა მარტო მრეწველობის, არამედ სოფლის მეურნეობის მზრთავ ღონერი რაიონია.

...კვალთიმი ვართ, იმ სოფლის კოლმეურნეობაში, რომელსაც ოცდაშვიდი წლის კომკავშირული ქალიწილი, საქართველოს კომკავშირის 28-ე ყრვილობისა და კომკავშირის 89-16 საკავშირო ყრვილობის დღეებამდე, საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის წევრობის განდიდება, რაიონული და სასოფლო საბჭოების დეპუტატი დავირ ხუსკივაძე ხელმძღვანელობს. დავირ ამ სოფლის მკვიდრია. ათი წელი კოლმეურნეობის კომკავ-

შირული კომიტეტის მდივანდ იმუშავა. დაუსწრებლად დაამთავრა სობრუმის სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი. უნარინი ახალაზრდა სოფელმა არსად გაუშვა; ყველაზე მეტად ჩვენ გამოგვადგება, ჩვენს ავ-კარტს გელთან ახლოს მიტეფანსო და კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ წამოაყენეს, რეკომენდაცია კომკავშირის რაიკომმაგ მისცა. და დღეს დავირის რაიონში იცნობენ, როგორც საზოგადოებრივი მეურნეობის უნარინა ხელმძღვანელს. ზუსტაფონის კომკავშირის რაიკომის მდივანი თეიმურაზ კაკოლაშვილი განსაკუთრებით კმაყოფილია, როცა სოფელში რაიმე ახალი ღონისძიება სორციელდება, თეიმურაზი უშუქველად კვალთიშა, დავირს გვერდითაა, ეხმარება, საქმიან რჩევა-დარიგებებს არ აკლებს. თავმჯდომარედ ანგარიშს უწევს უფროსი მეგობრის რჩევას და ნაფიქრს.

სანამ დავირის კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ აირჩევიდნენ, კვალთი ჩამორჩენილია რიგებში იყო. ათი წლის მანძილზე თითქმის ყოველთვის ჩავარდნილი იყო ცალკეული კულტურების გვეგებებს შესრულება. მარტან კი კვალთილებმა მოვებით დაამთავრეს საბავშრო წელი. დღეიდანაჭარბებით შესარულეს სიმინდის, სორცისა და რძის დამზადების წლიური გე-

მები. კიდევ უფრო მაღალი მაჩვენებლების მიღწევას ვარაუდობენ წელს.

კოლმეურნეობაში წამყვანი კულტურა მევინაბობაა. 130,8 ჰექტარ ვენახს უფლიან კვალთიელები. მარტან გვერდით გათვალისწინებული იყო 280 ტონა ურჩინის სა-ხელმწიფოსათვის მიყიდვა, ფაქტურად 388 ტონა მიყიდა.

ბუფილი შრომითა და გარეჯი გამოიჩინეს თავი მევინახებმა: ელენე მარტაქელიძემ, ნატაშა არაბიძემ, თამარ შარვაძემ, შურა აბესაძემ, მარიამ მახათაძემ...

119 პროცენტით შესრულდა აბრეშუმის პარკის დამზადების წლიური გეგმა. კვალთიშმა მებაბრეშუმებმა 1.550 კგ პარკი ჩააბარეს სახელმწიფოს. საუკეთესო მებაბრეშუმებია: ცაცია გაჩიჩილაძე, ნორა აბრამიშვილი, დოლი მახათაძე, ღამაზა ზუსკივაძე...

შრომელი ადამიანების წყალობით გაბადა კვალთი მოწინავე სოფელი.

კვალთიში 1.146 კომლი ცხოვრობს. თითოეული კომლზე საშუალოდ ერთი უმაღლესიდაშთავრებული მაინც მოდის კულტურულად შრომობენ და ცხოვრობენ კვალთიელები. დავირი, მოსახლეობის გზით უსაჭირდება სოფელი რაიონის ცენტრს. ჭავჭავიძე მხარეს განიერი, რკინის ჰემონტობა ჩამწკრივებული, მათ

11 მსხვერპლი სოფლის მეურნეობის მუშაკთა საკავშირე დაეა

ქალაქი საყოფაცხოვრებო ხელშეწყობაში

გადაღმა მოსახლეს აბინიბულები კონიდრანი უზიგობი, კეთილად მოწყობილი ორსართულიანი ოდასახლები. სოფელში თითქმის ყველა აქვს ტელევიზორი, გაზი... კიდევ უფრო დამწვრდება იგი ახლო მომავალი: შენების პროცესშია კოლმურების კანცარო, კლბი, მეცხოველეობის მექანიზირებული ფერმა, აშენდება აბანო, საფარფირი მალაჩი, ახალი ორსართულიანი უნივერსალი, შეკეთდება შინაგარეკოლმურების გაზი...

საზრუნვეს რა გამოუღვეს თავმჯდომარეს, ალიომზე ფეხზე, ჩამოიღოს დილის ცვრით დანაწილ ორღობებს, ჩაირიანდები აუღვება კანცერის კიბებს, ჩაუკვდება საქმებს, შეაგებებს ეკონომიკური დის შრომის შედეგებს, დაზუსტებს რომელ ბრედამში, რა გაკეთდა, სად რა შეფერვება იყო, მერ ფართობებისაგან გასწავს, ნაკეთიდან ნაკეთებ გადაღებს, ნანდაზან დღე ისე მიიწერება, ლეკმა არ გადაუვა ყელში, დედა ან მამა თუ ამოკითხავენ მცხეთა სემლით, ნაბოლოარ შეიღოს კიდ სჭირდება მშობლების — ვეგერანი კოლმურების წინა და პოლოკარზე ხუსკვიადების მზრუნველობა.

სუ გაგვიკვირდებათ თუ ვიგვიკით, რომ კვალიში შესანიშნავად მუშაობს საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამსო. კოლმურების თავმჯდომარე და სასოლო საბჭოს თავმჯდომარე რადი ჩაუთა შეთანხმებული მოქმედებები, ერთად შეკვლიონ დანაწილები (თუ ასეთი რამ მოხდა სოფელში). საქმი იმავით თუ გადადის უზომოდ მაგამომძიებელი ორგანიზაციში. ადგილზევე იღებენ გადაჭრულ ზომებს...

ბრუნდებიან კვალიში უშეღებვად თავრებული ახალგაზრდები, რათა თავიანთი ცოდნა და ენერჯია მოახმარონ მშობლიური სოფლის გაძლიერებას და აყვავებას, იმრობონ ის, როგორც დავირ ხუსკვიადე შრომობს.

ნაწული ბაჯი

საკოლმურნეო წყობამ გლები ქალი ახალი, ფართო ცხოვრების გზაზე გამოვიყვანა, ყველა პირმა შეუქმნა იშრომის მამაკაცი მხარდამხარ, ამრავაოს სოფლის ხევი და ბარაკი, ისარგებლოს ახალი ცხოვრების ყველა სიკეთით.

ახალი საკოლმურნეო წესდება კოლმურუნე კლბებისათვის ათავალწინებს ისეთ შედეგებზე, რაც მათ საშუალებას მისცემა კარგად შეუთავსონ ერთმანეთს შრომა და შეიღებოს აღზრდა.

სწორედ ასეთმა ხელისშეწყობამ განაპრობა ის, რომ ქალები უადრესად აქტიურად შრომობენ საკოლმურნეო წარმოების ყველა ბუნარზე — ჩიხსა თუ ციტრუსების პლანტაციებში, მეცხოველეობის ფერმებში, ხეხილის ბაღებში თუ ენახის ზეგებში, მანქანატრაქტორების საქესთან, ხელმძღვანელ მამუშაობებზე: უბნის უფროსებზე, პრივილეგიებზე, კოლმურნეობის თავმჯდომარეებზე.

უქანასკნელი წლების მონაცემებით, საქართველოში შრომისუნარიან კოლმურნეო ნაწიარზე მეტს ქალები შეადგენენ. განსაკუთრებით საქარნობა ქალთა სეგარზე ჯავახეთის შოთანეთის, სამცხე-თრაილეთის მეცხოველეობის და კოლხეთის დაბლობის სუბტროპიკული კულტურების რაიონებში, აჭარის მეთამატიკობა-მეცხოველეობის მონაწილეობის კოლმურნეობებში.

ქალთა შრომის რაციონალურ გამოყენებაზე მთელი რიგი ფაქტორები ახდენ გავლენას. ქალებს ბევრი დრო ეკარებათ საოჯახო საქმეებში. სოფლად საყოფაცხოვრებო მომსახურების სისტემატური ამაღლება, სახაველო დაწესებულებათა ქსელის გაფართოება განაპრობებს საზოგადოებრივ მეურნეობაში ქალთა აქტიურ მონაწილეობას.

1969 წელს საქართველოს კოლმურნეობებში მოქმედი საკოლმური ასაკის შიო ათასამდე ბავშვისათვის სახასამდე სახაველო ბაღი და ბავა. ბავშვთა ჩანსალი აღზრდასათვის რაკი პირბობებია შექმნილი მახარობის, დანახარების, ჩინატურის, ზეგვიდის, ცხაკიას, ქობულეთის, გურჯაანის, სიღნაღის და რესპუბლიკის ზეგვიდო სხვა რაიონის კოლმურნეობებში.

ყველაფერმა ამა ამაღლა კოლმურნეო ქალთა შრომითი აქტივობა. ასე მაგალითად, 1961 წელს რესპუბლიკის კოლმურნეობებში ერთი შრომისუნარიანი ქალის ნაშუქვარმა საშუალოდ 110 კაცდღე შეადგინა, 1968 წელს — 116 კაცდღე, ხოლო 1968 წელს — 117 კაცდღე. ცალკეული რაიონების კოლმურნეობებში ეს მაჩვენებლები უფრო მაღალია რესპუბლიკის საშუალო მაჩვენებლებთან შედარებით. საკოლმურნეო წარმოებაში ქალთა აქტივობის ზრდაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კოლმურნეობების

საწარმოო სტევალიზაცია, კლიმატური პირობები და დამუშავებაში მყოფი მიწების უზრუნველყოფა, იმ ზონისა და რაიონების კოლმურნეობებში, სადაც შედარებით უკეთესია ბუნებრივ-კლიმატური პირობები, სადაც მაღალია დამუშავების მყოფი მიწების უზრუნველყოფის დონე, მასთან საქმეო რდენობითაა საკოლმური ასაკის ბავშვთა დაწესებულებები, ქალთა დასაქმების დონე მნიშვნელოვან მაღალია. მაგალითად, კოლხეთის დაბლობის სუბტროპიკული კულტურათა რაიონების კოლმურნეობებში, სადაც ქალთა შრომის გამოყენების ფართო შესაძლებლობაა შექმნილი, საყოფაცხოვრებო მომსახურებო შედარებით უკეთესია და მსოფლიოდა საკოლმური ასაკის ბავშვთა დაწესებულებების ფართო ქსელი, ერთი შრომისუნარიანი ქალის მიერ 1968 წელს საშუალოდ ნაშუქვარია 161 კაცდღე, ზოგან უფრო მეტაც: სახელდობს, დანახარების რაიონში იგი შეადგენს 214 კაცდღეს, მახარობის რაიონში — 210-ს, გურჯაანის რაიონში — 185-ს, ცხაკიას რაიონში — 176-ს, ჩხოროწყუში რაიონში — 169-ს, ზუგდიდის რაიონში — 160-ს, წალენჯიხის რაიონში — 176-ს კაცდღეს, ეს იმ დროს, როცა რესპუბლიკის კოლმურნეობებში ქალების მიერ საშუალოდ ნაშუქვარია 117 კაცდღე.

შესაბამისი მაჩვენებლები ჯავახეთის მონაწილეთის მეცხოველეობის კოლმურნეობებში საშუალოდ 85 კაცდღეს შეადგენს, ხოლო აზვე ზონისა ში შეავად დანახარის და წალენჯიხის რაიონების კოლმურნეობებში 66-85 კაცდღეს არ აღემატება. ეს კი იმიტოა გამოიარებულად, რომ აღნიშნული ზონის რაიონების კოლმურნეობებში ნაკლებად ზრუნუვენ ქალთა შრომითი და საყოფაცხოვრებო მომსახურების გაუმჯობესებისათვის; წალის, ბგადნაოჯის და ახალქალაქის რაიონების კოლმურნეობაში წლების განმავლობაში სრულებით არ ყოფილა საკოლმური ასაკის ბავშვთა დაწესებულებები. დასახელებული ზონის კოლმურნეობებში არსებული საწარმოო სტევალიზაცია და ბუნებრივ-კლიმატური პირობებიც გარკვეულად ზრუნუვენ ქალთა შრომის გამოყენების შესაძლებლობას.

საკოლმურნეო შრომაში ქალთა უფრო ფართოდ ჩაბნისათვის საქაროა კიდევ უფრო მეტად გაუჭიკბუნდეს მათი შრომის პირობები, აშენდეს სახაველო ბაღები, ბავები და საყოფაცხოვრებო მომსახურების ობიექტები.

ს. იპაშვიძე,

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სოფლის მეურნეობის ეკონომიკისა და ორგანიზაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერი თანამშრომელი.

თი გამოეშვა. ნაყოფიერად შრომისათვის მუშაობს. ნახევარი წლის გეგმა 120 ჰექტარზე ტიო აქვს შესრულებული და გეგმის გადა-მეტებით სამშობლოს 3.000-ზე მეტი კილოგრამი მალახარისხიანი ნაჩიო მისცა.

მერი ტატერაშვილს უყვარს მრავალის პროფესია. სხვისთვის შესაძლოა ერთფერო-ვნების განცდას და მოწყენილობას იწვევ-დეს უხარბზარ სამკროში სართივი მანქა-ნების გამოძლეა გუგუნი, თითისტარების ვა-უთავებელი ბზრიალი, მაგრამ მერი ტატ-ერაშვილისთვის ეს ნაცნობი და ერთფეროვანია: გარემო სულ სხვაგვარად წარმოსახება. დადგენილი წონით ერთი მრთველი ორი მანქანას, ანუ 832 თითისტარს უნდა ემსა-ხურებოდეს. ეს ნორმა საკეთილსტებმა ხანგრძლივი დაკვირვებისა და საშუალო მო-ხადების მუშის შესაძლებლობის მიხედვით დაადგინეს. მაგრამ ხომ შეიძლება საშუა-ლოზე უკეთესად იმუშაოს კაცმა? რა თქმა უნდა, შეიძლება. და აქ იღვივებს ინტერესა, სწრაფვა მეტის გაკეთებისაკენ. მერი ტ-ტერაშვილმა მომსახურების ზონა 1.080 თო-თისტარამდე გაზარდა, რამაც სიამაყე და სიამოვნება მიაჩნა ზემოაქვე მუშას. მაგრამ აქ როლი შეჩერდა სწრაფვა უკეთესის-საკენ. 1.080 თითისტარით ცვლში საშუა-ლო კვალიფიციტის მუშამ 150 კილოგრამი ნაჩიო უნდა გამოეშვის, მაგრამ შეიძლება მეტის გამოშვება, თუ ზედმოწეწნით კარ-გად დაეუფლები დართვის ტექნოლოგიის, მანქანების მომსახურების მარსრუტს, მა-ფის გადახმის ხერხებს. მერი ტატერაშვი-ლი ყოველივე ამას ზედმოწეწნით კარგად ფლობს. ორი წლის წინ კომინანტში ჩა-ტარდა მრთველების კონკურსი, საშუაო ილეთების სწრაფად და მალახარისხიანად შესრულებაში. ბეგრმა მრთველმა და მსო-ფელმა საუკეთესო მანქანებზე იმუშაა. რი-ცა კომისიამ მერი ტატერაშვილს მისცა სა-მოქმედო პროგრამა, „შემოწმებულები“ გარშემორტყმული ქალღმერთი ისე დაიბნა, რომ კინაღამ ნორმაზე დაბლა მანქანებზე-ბი აჩვენა, და კარბების მომზადების განყო-ფილობის მუშაეები, რომლებმაც კარგად იცოდნენ მეტის ოსტატობა, საბტად დარჩ-ნენ. მაგრამ მეორე „სტადე“ მერი ტატერა-შვილმა რეკორდი დაამყარა და ყველას გა-უსწრა.

სწორედ სამუშაო იღვივების სწრაფად და სწორად ჩატარებაზე დამოკიდებულ მრთველის წარმატებას, ზოლო თუ ამას და-ვეუბტებთ არჩეულ საქმისადმი სიყვარულს, მაშინ გამარჯვება გარდუვალია. მერი ტატ-ერაშვილმა კარგად იცის თითოეული სათაის, თითოეული წუთის ფასი. სამუშაოზე ყო-ველთვის ნახევარი საათით ადრე მოდის. წესრიგში მოჰყავს სამუშაო უბანი, იზარა-გებს ნედლეულს, დამზარე მასალას და შემდეგ იწყებს მუშაობას. რაე წლის მან-ძილზე დაბრკოვდა აპ ასსივით, ორი მის სა-მუშაო უბანზე იმ გაკიდონს. თავისი ხა-რბადი შრომით და ცხოვრებით სსრკ უმაღ-ლესი საბჭოს დებტბტკი ქალღმერთი ვაე-ლასათვის მავალითის მიმცემია.

ა. ბაბახაძე

კომინანტმა გუგუნი უაჯღუსი საჯღმს დეკუაქაქი

რეა წელია მერი და ნანული ტატერაშვი-ლები ვორის ბაბბეულის კომინანტი მუშა-ობენ. მერი მეორე სართივი ფაბრიკის მრთველია. ნანული ამავე ფაბრიკაში მე-უენტედ მუშაობს. ცოტა ხნის წინათ აქ და-იწყო მუშაობა კონტროლორად მთამა უმც-როსმა დამ ლიზამ. ფაბრიკის გამგემ შალვა ხმაღაქემ დებს საბაია შეარქვა.

კომინანტში მოსვლიდან სამი წელიც არ იყო გასული, რომ მერიმ კომუნისტური შრომის დაიკერელის საპატოო წოდება მო-იხვეა. გვიად კიდევ ორი წელი და იგი „სოკილისტური შრომის ფრიალოსნის“ საპატრეუ ნიშნით დააქილოდეს. მისი ყვე-ლზე დიდი გამარჯვება ის იყო, რომ ხეთა-წლიანი გეგმა ოთხ წელიწადში შესრულა და ათასობით კილოგრამი ზეგემორი ნარ-

ქვეყნის

მოთხრობა

მხატვარი ვ. გულისხმისლი

ქუნელთან ჩემი ნაცნობობა იმით დაიწყო, რომ დღით, როცა ჰამაიდან გადმოვფერი და ფხსაცემელს მივწვდი, ფერნანდომ დაამოყარა:

— კარგად დაფრთხე, ის არ ჩაიკვა.

სანამ რამდენ მოვიფიქრებდი, ფერნანდომ სამკებში თრევისაგან საქმალ ვაკვეთილი ტუფლი აიღო და მავრად დაიქნია. იქიდან მამონვე გამოვარად დიდი რუხი მორიგელი და ხედი ზალახსებში გაუჩინარდა. ფერნანდომ ზოროდ ფხსაცემელიც დაიქნია, მაგრამ საბედნიეროდ იქ არც ერთი მორიგელი არ აღმოჩენილა.

უძლიერობისაგან თვალემი დასხიებული მქონდა. ამასი სამართლიანად ვდებდი ბრალს ფერნანდოს, რომელიც მთელი გზა მარწმუნებდა, რომ საღამოთი თავის ჰამაქვად ჩემს გვერდით გაგამბდა და იქიდან ფხსაც არ მოიცილებდა.

ჰამაკ მართლაც და სწორედ ჩემს გვერდით, ტყუარას ორ მსხვილ ხეზე გაბაზ, მაგრამ დანამარდილებით შემშინლია ვთქვა, რომ მე ერთი წუთითაც არ ჩაწოლილა. ეჭვი არ მებაძრება, მთელი ღამე ინდელითა კუიბაში გაათია, რასაკვირველია, ლამაზმანთან აღერსი. ის ქული მართლაც ღამაში იყო თუ არა, ამას წუხტად ვერ გეტყვით, რადგან ვერ ვხედავთ სიღამაზეზე თავისებური აზრი აქვს. ჯერ კიდევ მონტევიდეოში ვაგანერით ერთიერთი ცოლი, მასზე მახინჯ არსებს ვერც კი წარმოილგენს კაცს. ამ ქონით სავსე კასრს ფერნანდო ღამაზე ეძახდა. სიტყვამ მოიტანა და რადანაც ცოლი ვახსენებ, ისიც უნდა ვთქვა, რომ სამხრეთ ამერიკის კონტინენტზე არ მეგულებოდა რაყაზე აღნიშნული ისეთი ქალკერი, ინდიელითა ისეთი სუიება, რომ იქ ფერნანდოს ცოლი არ ჰყოლილდა. ქალბის მიმართ ფერნანდომ პირდაპირ შეუბრალებული და არამაზა იყო.

ფხსაცემელი ისე ჩავიციე, რომ ფერნანდოსთვის ერთბოლად არც შემეხიდავს. მერე თოფი ავიღე. ხაკის შარვლის ქიშხი ოთხი სავატარანი ვაწნა ჩავდე, უკველმშობზევი საათის სამი ფაენი შევაყოფე.

— ხად მიდიხარ? — შეიხია ფერნანდომ.

— მდინარესთან ჩავად, პირს დავბინა.

— მო. მანამ მე მანიოის ლავას გამოყატობ.

ნელა ჩავევი ვიწრო ბილიც, მარცხნივ ხმელი ხეღისაგან შეკრწმუნებული ოთხი უსადრუკი კარავი ჩანდა. ამ საცოდოობაში ასამდე თუხუხანებს ტომის ინდელი ცხოვრობდარი მოხუცი ზედ ბილიკის პირას იჭდა, გობ. ში მანიოს ნაყავა, კარბთან მუცელდადერილი ბავშვები აუუდებულეუყვნენ.

ჩქარი ნაბიჯით გავყარე ამ საცოდოობას და მდინარესთან მივედი. უფრო სწორად, მდინარე ჯერ სრულეზობაც არ ჩანდა. ახლა მშრალი ხეზონი იდგა და წულის დონეცა შეხანჩნედა დაწეა. სანამ ინდიელთა ატარა დასახლებაში შემოვირდი მდინარის გრძელ კარცა კა ვადავილი, მდინარეს ვერც კი შენიშნავდი. ეს ტოტი საქმალ ვანიერა იყო. ღვი სუფთა, კრილა წყალი ვერცხლსტრად ელვავდა. წყალზე უზარმაზარი ხე იყო ხილითი გადებულნი.

ჯერ კიდევ გულის დიდხანს ვიჭეკი ამ უცნაურ ხილზე. ჩაყურებდი კრილა წყალს. მის ფსკერზე ვაისტრად ჩანდნენ დიდი, ეკლიანი სკაროსები, სწრაფად მოძრაობდნენ ელექტროვგულითვებები. ოცდაათამდე ავაწეი პირათა კი გაუწმრადდ ვანლაგებულეყო ერთ ხაზზე, თოქოსდა ვადარბენის სტატრზე იდგნენ.

დროდადრო ისინი ზვეით ხტებოდნენ და მანამ მათგან ვაისწოდა ხორცებამია თვეზის მავარი უტების ტყაცანი.

ბილიკი ჩავათავე. ზედ ვერცხლსტრად ელვავდა წყალთან შეეჩრდი. თოფი ხედი ზალახზე დავდე. დავიხარე და ის იყო წყალი სახეზე უნდა შეგესხა, რომ წინ ჩავადა აფოქუნდა. შეშინებულმა ვავიხიდე.

წყლიდან სრულიად შიშველი ქალიშვილი ამოდიოდა. ამომავალი მზის შუქზე ჩანდა ქალიშვილის ბრინჯაოსფერი დიდებული ტანი. დამაზი ხაზი, რომელსაც კიდევ უფრო ამშვენივდა ენის პაოსავითი შავი, გრძელი თმა.

— Buenos dias, Senor კარაბაზა, — მიიხარა მან.

— Buenos dias Senora — ვუბასუხე და წყალი სწრაფად შევისხი სახეზე.

— ალბათ, სანადროდ მიდიხარ, არა?

— დაიბა — ვუთხარი და თოფი ხელში ავიღე.

მერამას უანასნელ სიტუებებში ცოტა ირონიაც მომესმა, ჩვენ კუიბსკენ აღარ წავსულვარ. ინდიელთა ბილიცა ჯუნგლისაგან დავადეკი, ისიოდ ფუტი რომ ვავარე, შემოებუნდი. მერამა მდინარის პირად კინდაცესავით იდგა. ენის პაოსავით შავი თმა წინ ვადმოყარა და მსუბუქი სქოვლივით წურავდა. როცა მერამამ შტერა ჩემსკენ ვამაპარა, თოფის სასხლტო ვავსენი და ქუნელში შევიდი.

ქუნელში დილის ბურუნ იდგა. ლიანები, უზარმაზარი ხეები საშვედრო-სასიციცხლოდ ჩასტებოდნენ ერთმანეთს. ყველას სურდა სიციცხლზე, ვერაფერი მოისწრაფოდა ზეითი, სუფთა ცისკენ, მაგრამ ცოტა აწვივდა ჯუნგლის თავამდე. ხეებისა და ლიანების დიდი ნაწილი ილუებოდა და ნოტიო მიწას უბრალებოდა.

კარგად ვიცოდი, კატები დღისით არ ნადირობენ, კარგი ნადირობის შემდეგ, ჯუნგლის სიღრმეში მიდიან და იძინებენ. საშინო იყო მხოლოდ ანაკონდა და ბილიკის შხამანი გველი — ბუშუსტერი, რომელიც საზოზდარი არსებაც ჯერ არ შეუქმნია ბუნებას.

ფრთხილად მივიღიე. საშამდე ფუტი ვავიხარე ინდიელთა ბილიკით. ერთბაშად ჩემს ზემოთ ფოთლებს შრალი მომესმა. ნელა ავიწე თავი. ველოდ, ლიანებს შორის ანაკონდას საყუობი თავი ვამჩინებოდა, მაგრამ არა, იქ, ხშირ ფოთლებში მამალი ტყუანი იჭდა და ღამაზე ფრთებს ნისკარს იტყუთავდა.

თოქოსის დუშინებულად ვესრული. ტყუანი ქვასავით ჩამოვარდა, ჩემგან ათოდე ფუტის დამორბიტი, ხშირ ლიანებში ჩაფრთხილდა.

ფრთხილად ვამევიდი ლიანებში, ტყუანი ავიღე და ჯუნგლიდან ჩქარა წამოვედი. სახეზე მზის სხივები მომხვედა თუ არა, თავისუფლად ვაიოსისთქე. დამაბულიანა, რომელსაც ჯუნგლი იწვევს, სწრაფად ვამარა.

— კარაბაზა, შენ ტყუანი მოქალი? — მიიხარა მერამამ და წინ ვადანივდა.

მერამას თქმინებზე ვუილოდ ტახტის მქონდა შემოხვევითი, ზვეით შიშველი იყო, შავი თმა უნდა მქონდა ვადანივლი.

— მო, მე მოკალი ტყუანი.

მოკლული გარეული ინდურის შერჩევა გადგუგამდ.

მან სწრაფად დაიჭირა ჰაერში და ინდიელთა ბილიტე წინ გამიძვდა.

ფერანდო ინდიელ ქალებს მანიოსის ლავაში გამოცობაში ესმარებოდა, ნანადირევი რომ დინახა, ფეხზე წაოლდა. გაკვირვებით შემომხედა და ღმინილით თქვა:

— კარაბა, შენ თხუასამე ხლები. არაფერი ვუპასუხე. თოფი ტაკურას ტოტზე ჩამოვიდე და მამაკეში ჩავექცი.

ნასაუბრებს შარვლისა და ხალათის გარეცხვა გადაეწევიტ. ორი დღე იყო, არ გამეტიტცხა. ჭუნგლის ნესტი და ოფლი კი აკიძულეებს ორ დღეში ერთხელ მაინც გარეცხო ტანსაცმელი.

მერამას სახანოს გაბუტეიანება არ მსურდა და მდინარის ტოტზე ვადებულ ზეფ ფრთილად გადავიარე. დიდრონ ქვებთან გავძვრე და სანამ წყალში ხალათს ვავსანავდი, მდინარე კარგად დავვერე, სრული სიმშვიდე იყო. აბა, ათოდე პირაია ნაპირთან რომ დავცურავდა, რა სათვალავში იყო მისაღები. ხალათი მაინც უმშაუროდ ჩავუშვი წყალში. ის ავაჯიკი პირაიები მაშინვე ახლოს მოცურდნენ, მაგრამ სანადირო ვერაფერი იუოსეს. ის კი არა, როცა ხალათი და შარვალი გავსანე, მაშინვე მოცოცეს. რომ უფრო კარგად გამეტიტცხა, მუხუბბამდე წყალში შევიდი. გულდაგულ ვრეცხავდი. მერე ტანსაცმელი გასაშრობად ქვეზე ვაფვიე.

ძალიან მომიდა ტანის დაბანა. ნაპირიდან ოთხიოდე ფუტის დაშორებით მდინარეში უჯარმასარი ლოდე ეგდო. იმ ლოდეზე ავედი და სახანს მოვეყვი. მერე წყალში ჩავბტი და სწრაფად მოვიშორე საპონი. მოვიშორე თუ არა, მაშინვე ლოდე ავევარე. კარგად დავვერე მიდამო, რომ ჩემზე ანაყოღდებხა და პირაიებს ნადირბოა არ გაემართათ. ისე ვავისანე და ისე ჩავბტი მდინარეში. ჩავბტი თუ არა, ჩემს გვერდით მაშინვე საშინელო ბათქუნი გაისმა. თვალები გასაანული მქონდა და ვერ ვაგვიცი, თუ რა ხდებოდა; რადღე ინტექტმა ნაპირთან მიმავლო, როცა ფეხქვეშ ქვიანი ვიგრძინე. თვალები სველი ზელებით ამოვიწმინდე; მდინარეში ჩადებულ ლოლის გვერდით უჯარმასარი ნიანე ჩანდა. კბილებით გამოტენილი პირი დეილო და ნაპირისაკენ მოწეცდა.

ნიანეის წინ მერამა იდგა. ტაკურას გრქელი, ეკლიანი ტოტით ცემიდა მტაცებელს, მერამა სულ მალე ჩემს გვერდით განნდა.

— შენი შეტმა სურდა, კარაბაბა, — მითხ. რა მან და დიდი ქვა აილო.

ნიანე ახლა ნაპირზე მოცოცავდა ჩვენგან სულ რაღაც ორიოდე ფუტის დაშორებით.

მერამამ ქვა პირდაპირ პირში ტყორცნა. მტაცებელმა სწრაფად დაბურა პირი და ნაპირზე ოთხიოდე კბილი დატოვა.

მე სწრაფად ავჯროდე ჩემი ტანსაცმელი.

— მდინარეში არ იბანო, — მითხრა მერამამ. — აი. ტოტი სხვაა. იქ ნიანე არ შეიღის, იქ იბანავე.

მე უკვე დეკარგული მქონდა ბანაობის ყოველგვარი ხალისი. შარვალი ჩავეცი და ვი-

ნანე, რატომ თან არ შეიწინა ჩემი თოვლი. . .
მონტევიდეოში გამაფრთხილებს: ქუჩაგლებში
თავის მოფხანას რომ დააპირებ, თოვს მასი-
ნაც კი არ უშვავ ხელით.

ტროიკებში ერთხანად დაბედვა და რც
ის დღე უყოფლა გამოინაკლისო. ძალზე გამოი-
ვირდა, მამაკეზი ჩაწეწი თუ არა, ფერ-
ნანდოს მამაკეც მძიმედ აპირალდა.

— კარიაბა, — მითხრა მან, — მოდი, ორი
დღე კიდევ დავგრძეობ, აქ კარგი კუააბა, მერე
უფრო კარგად გავაგრძელებ გზას.

ფერნანდოსთან დავა უკვეთვის დიდ სი-
სულედედ მიმანდა და არც ახლა ამომიღია
ხმა. წინა დამის უძილო ვიყავი, მაშინვე და-
მეძინა.

საშინელმა ქუბილმა გამოიძლია. მამაკეზი
ოღვენ წამოვიწიე და მამინვე ფარანი მოვ-
ძებნე.

ცაზე მერთალად ჩანდნენ ვარსკვლავები.
პირდაპირ ჩემს თაღზე სამხრეთის ცაში ცო-
და.

ქუჩელი ხატეფივდ გარინე ბულო .
წყობის სეზონი ჭერ შორ. იყო და ძალიან
გამივირდა, თუ რას უნდა დამეძუბა.

ფარანი მეუბნობის მამაკეს მიგინათ. ფერ-
ნანდოს ტბილად დინა. ფარანი ისევ ჩაქაქ-
რე და თავი მივადვიე. იმ წამზე კვლავ გაის-
მა საშინელი ქუბილი. შიშისაგან გაქვავდი-
ეს სამხრეთ ამერიკის არსებებს — შავი იაგუ-
არის ხმა იყო. იგი სანადიროდ მინახებოდა.
არის ვიოვალბითი წამოვქვიე. ფარანი ისევ
ხელთ მეთყრა, მაგრამ ანთხვა ფერ მომხებრ-
ხებთან. მოქალაქეობითი ვიქვიე.

მესამედ ხუღ ახლოს დამეძუბა და მაგრად
შევაფივრე.

ფერნანდო საწოლში შეინძრა. მე ფარანი
ავანთე.

ფერნანდოს მამაკეზი მერამა წამოშდგარიყო,
თვალეებს იფუნქტიდა და ოღვენ ნაწუნეი მი-
სურებდა.

— შენ დაიფივრე, კარიაბა?
— მო, ნოთუ არ გენხისა. იაგუარის მი-
ლის. ანდა ის დაწვედელი ფერნანდო ხად
წავიდა?

— ფერნანდო ჩემი მამაა, ჩემს კუბაბაში
ძინავს. იაგუარი წყლის დასაღველად მიდის.
მხეცებს აფრთხილებს, რას ზნა დღუთმონ.
და კიდევ ხუღ ახლოს გაისმა იაგუარის
ქუბილი.

— აი, შეხედე, — თქვა მერამამ.

ქუჩაგლისაქენ გახიბედე. დამეშო დიდი
კატის ორი ფრთხილო თვალი ანთხებდა.
მე ხმელი ტრტების ღაწაწაწეც მესმებოდა და
კინადა ახივე. ზეზუელად გაწეფებდ სულღ.

მერამა კი ყვითელ ქსოვლიში გახეხია და
უშოთათელ ძილს მისცა თავი. როცა შეე-
ცადე, რომ ყველაფერი კარგად მომეხმე-
ნა, ვიგრძენე რომ იაგუარის უხვე მდინარის
გრძელი ტრტის პირად იდგა. ამჯერად მეს-
მოდა, თუ როგორს მდინადა ზეგრედა იგი იმ
ანჯარა წყლის, რომელშიაც მერამა ხანახანო.

სამხრეთის ჭარბ გახეფედ და დილდს რომ
არ შევეწუხებინე, მეც მონტდნენ წამოღე-
ბულ თხელ ქსოვლიში გახეხიე.
მონტევიდეო.

მელანე სეპუვილი

ჩვენ კიდევ ველოდებით მას, გვეგონია, რომ არ, შემოადებს და მოვა
ჩვეულად თავიდაბლობით, თან შემოვიტოვო, თუ არა, ვერცა რაღაცის
გაკეთების ახალ იდეას, სახავალი გვეგმება და მომავლის მიზნებს, მოგვი-
კითხავს, მოგვისმენს და უპრეტენზიოდ დაგივლებს წერილს.

სანამ წავიკითხავდეთ, საწეროდ გვეგყვის, კვლავ რაღაცის
აზრობა იცნობს იმ საქმეს თუ აღმინებებს, რომელია შესახებაც წერილი მო-
აწარმა და ახალ მონახულებამდე გამომგვიხივება.

აბეჯრად მართლაც გამოვლენიხვავ საშუალოდ. ის ველარ მოვა, ვერ იტყ-
ვის თავის საინტერესო, ახალ სიტყვას, ის კარს ველარ შემოადებს. უკურნე-
ბელმა სენმა შეიპყრო ახალდაზრდა ქალი, შეიპყრო ისე, რომ ნირი არ წაუბ-
დენია. რამდენიმე წელი ატარა ეს სენი და მინც მუშაობდა, ვითომც არაფე-
რიყო, ძველებური დაუღვლელობა, ძველებური მოუსვენარი ბუნებით.

— სევილიანი, უფრო მის არაბის უნახავს. იცოდა, რომ ყვივილს შეეავს ადა-
მინის სიტყვებზე, ერთხელ მოვა, ერთხელ წვადა და რა უფიცი, რომ ზოგჯერ
წვადა უღრთოდ, დაბერებამდე!

აბერე წასულები უფრო გავწყვიტენ გულს და მანაც ყვივის გული დასწყე-
ვება, ვინც იცნობდა. მეიდა ღღარონის ასული რამიშვილი წარმოგივდებდა
მულამ საქმეში გართობი, მულამ მრფუსუსი, და ახლა აბერე გვიკვირის, რა-
ტომ იყო ასე შენმართული, ალბათ ხანმოკლე რომ უნდა ეცოცხლა.

ის რედაქციების ხმური სტუმარი იყო. მას ნახავდით, საქართველოს ქალ-
ში", „საბჭოთა ხელმოწევაში", რესპუბლიკის ყველა გაზეთის თანამშრომ-
ლებთან. ზოგჯერ წერილით, ზოგჯერ რჩევით, ზოგჯერ კამათით ის ყვიველ-
თვის რაღაც საინტერესო არს აყენებდა, თავის საქმეს ატყუებდა იმისათვის,
რომ სკეიტის მუგება ყვივილიყო ჰყვენად.

ფიქრი სიკეთეზე მას ოჯახში ჩაუნერგეს მოზობლბმა — ძველმა ბოლშე-
ვიკებმა. ჩოხაგურის რაიონის სოფელ ზევის საშუალო სკოლა რომ დაამთავ-
რა, პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკა-მათემატიკის ფა-
კულტეტზე მოეწყო. შემდეგ მათემატიკის ასწავლიდა სოფლის სკო-
ლებში. მაგრამ სწავლავზე ფიქრს არასოდეს არ წყვედდა, კვლავ დაამთავრ-
ებოდა ფაკულტეტი პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტში, რუსული
ენისა და ლიტერატურის განიერთი, სწავლობდა რესპუბლიკურ სამწლიან პარ-
ტიულ სკოლაში, იყო პარტიული და სამეურნეო საქმეუბრებზე.

პარტიის გარდაბნის რაიკომის ინსტრუქტორი, კ. მარკის სახელობის რეს-
პუბლიკური ბიბლიოთეკის დირექტორის მოადგილე, თბილისის კალინინის რაი-
საბჭოს აღმსაკომის სოცურწარწველყოფის განყოფილების გამგე, პარტიის სამ-
გურის რაიკომის მდივნის თანამშრომელ, პარტიის გარდაბნის რაიკომის პოლიტი-
კური განათლებების კაბინეტის გამგე, ვარკეთილის სკოლის დირექტორი, ვ. ი.
ლიტინის ცენტრალური მუშების თბილისის თბილისის ფილიალის ლექტორი — აი, რო-
გორი გზა გაიარა 45 წლის ასაკამდე, აი, რამდენი რამ მოასწრო.

და სადაც იყო, სიკეთეს თესავდა, კარგი საქმე ბოლომდე მიჰყავდა, ბევრი
რამ მოასწრო და აქ ვაღბოვდილი წვიდა ამ ქვეყნიდან.

არა და, ჯერ კიდევ საჭირო იყო, ჯერ კიდევ გამოადგებოდა საზოგადოე-
ბას მისი შრომა, სიკეთეს რომ დაეცვინა.

სქემა

ამ წერილზე დიდხანს ვფიქრობდი. მინდოდა კიდევ ერთხელ, კიდევ ერთხელ და კიდევ მრავალჯერ ამესტებოდა სული სიყვითლე.

სიყვითლე! სიყვითლე!
რომელ ბედნიერ დღეს დაებნებ ადამიანის გულს მეგზურად!
რომელ ბედნიერ საათს შემოხვევლ ჩვენს საუღლებში უხმებოდა,
უჩუმბრად, რომ შემდეგ ჩვენს არსებობას შენივთებოდა!

სიყვითლე! სიყვითლე!
შენ, დრომა ხარ, ზეპირდული!
შენ, ზღვაში გასულია და გზაზე წასულთა დასალოცავად აყვრი-
ბილი ხელები ხარ!
შენ, მეგობრისათვის გატეხილი ლეკმა ხარ!
შენ, ბრძოლის ველთან დაჭრილის გამოყვანა ხარ!
შენ, ხშირად თეთრი ხალათით იმოსები და სწულს თავს აღ-
გებარ.

შენ, დაღარული, მაღალი შუბლი ხარ, კაცობრიობის საყვითლე-
დღეოდ ფიქრში წასული!
შენ, დედის ხელები ხარ. მამის ხმა ხარ!
შენ, ხშირად ცარკით დასერილი გუქს ხელები. ამ ხელებით
ეფერები ჭრტ ქობრებსა და ბატარა ნაწვენებს. შერე საგალობე-
ლეთი უთხოვრად საუკრულ ლეკებს. ზოგჯერ მკაცრი ხარ, ძალიან
მკაცრი, ის მამინ როცა ამას იმსახურებენ.

ერთი სიყვითლე ვიციანო. არასდროს მინახავს. მაინც ვიციანო. ამბო-
ვენ, სტეფიანა ქალია. კვებუე თმის დიდი ბუღული აჭებს დაქვი-
ული. ჩერჩხული, ლოცვასათვის კითხულობს პოეზიას, მაგრამ, რო-
ცა საქონია, სიმართლეს ძუ ეგებვივით იტყვის.

მერე მისი ბაბაიები ჩამიბედა ხელი. წლების განმავლობაში
სტენდენტო ქალაქში გზავნიდა თურმე ამ ბარათებს, ატანდა ფოს-
ტას, ატანდა ნაყინო-ნაათსავეებს. შემდეგ თოვლით დაყურსულ პა-
ტარა ქალაქში იდგა და ელოდა მასუს.

ვის უგზავნიდა? ვისგან ელოდა?
ადრესატი მისი ნამოწაფარი იყო, დიდ ქალაქში თვალის ცეცე-
ბით ჩამოსული, უმამო, წულგაუპრობადი ოჯახის შვილი.
გოგონას სამწერ გავიდა მისაღებ გამოცდაზე, შესამდე გაუმართლ-
და — სტუდენტო გახდა; ყოველ გამოცდაზე მამწავლებელი მიჰყვე-
ბოდა. იდგა უნივერსიტეტის თაბში და ელოდა. მისი შემდეგდარენი
ნამწელსა დებნებ თურმე — თან მოვიტარი, ეს პალო თუ პედაგო-
გი არ — არსით.

ხომ დროული იყო მისი ჩამოსვლა? არავინ შეუწყუხებია, არა-
ვისთვის დაუვალებია, მიხვეულ-მოხვეული ბილიკები არ ეტებნია.
ანდა ჩიხთის? განა თავად არ უნერგავდა წლებს მანძილზე — სი-
მართლზე, პრინციპულბომა, მიხეიქტურბომა არის თავიდათვი ადამიანის
ცხოვრებშიყო. განა თავად არ არწმუნებდა — მთავარბომა ცოდნა,
ცოდნა მუდამ ვამარჩევებსო!

აიო გაუმარჩედათ!
იბოლ გოგონას ზოგჯერ ნადლევი ეუფლებოდა. წიგნებიდან თავ-
აუღებულს, თავისინათა სითბო ენატრებოდა. მამინ იგი სწერდა მას-
წავლებელს, ეკითხებოდა ავადმყოფი დიდის შესახებ, — ხომ არა-
ფერს მიმალავენო, ხანაც თავის აზრს უთარებდა ამა თუ იმ საე-
ნის შესახებ.

...მასზეები არ იფიანებდა. აი, ამონაწერები ამ დამომღრებით
სასუქ ბარათებიდან:

„შენმა ბაბაიმა დამაფიქრა, მაგრამ სსოწარცვეთილებბოში არ
ჩაუვადლოვარ, მე ვიცი, შენ დამიყვარებ, და ვველოფერს ადვილდ
დაძლეფ;“

შენ ბავშვი აღარა ხარ და იცი, რომ არ არსებობს მეცნიერება,
რომელიც თავისი დინამიკა არ გაანდეს, მით უფრო ცხოვრებას
მეცნიერება, ადამიანის წარმოშობის მეცნიერება, თუნდ თვით ადამი-
ანი, ნთელ ამხზე უფრო საინტერესო კიდევ სხვა რამეა?

ხომ არ ფიქრებ, რომ შენ გიყვარს (მოგზა), ადამიანის ვარ-
შე წარმოშეა? ან ადამიანის არსებობის ვარშე? რომელი დიდი
პოეტი-მწერალი გინახავს ადამიანის და სამყაროს ყოველბრბივი
შესწავლის ვარშე შეექმნას გენიალური ნაწარმოებო?

შენ სწავლებ ნინეფილიტბოში, სადაც თუ გელოდებინებ იმე-
ცადინებ, მიიღებ დიდ, ზოგად განათლებას, ამისათვის თუმცა არ
იქმარებს ლეკებბო და იქ ჩაერთილი კომპეტებბი, მაგრამ შენ ხომ
იცი, რაც უნდა გააკეთო?..

კარგია შენს ნაცნობ ვარშეში ყოფნა, მშობლიური სითბო და
ზრუნვა, მაგრამ, აბა, მიზნის მიღწევისათვის, ასეთი არმისათვის ან-
გარბმის ვარშეა შეიძლება?.. დედაზე წუ დარდობ, ის კარგადაა და
კარგადაც იქნება.“

• • •

„...გახსოვს? რამდენჯერ მიითქვამს შენთვის, საზოგადოებრივ
ცხოვრებში ადამიანებს შეფასებისას, არ შეიძლება საყვითლო ნე-
ტრატებბით მსჯელობა, და შენც ასე უნდა მოიქცეო...“

...შენმა წერბომა გამახარა და მამწველია კიდევ. მიხარია, წამ-
ლობამ რომ გიყვარს, რომ შენ უყვითლო გრძინობ თავს, მაგრამ საე-
ბომა ნებისყოფის სიმბოცე და სულიერი სიმბნევეც. ვართლებბის
ვარშე ცხოვრება არ არსებობს, ის ბეგჯერკი მიითქვამს, მაგრამ წა-
მომიღება, აბა, რა საკომბისია?“

• • •

„... მიხარია, რომ დარწმუნდი სიმართლში და ვადაწვევებ სავ-
შეს სურიოზულდ მოვილო ხელი. წე დაივიწყებ, რომ უმაღლეს
სასწავლებლებში ვველა საგანი ერთნაირად ამოღლებებელი და „საინ-
ტერესო“ რბობია. მაგრამ იგი უსაუფლო „სასარგებლო, საჭიროა და
საუცლებელი“ ჰოდა, ამ აზრით უნდა უფრო შენ თითოეული საე-
ნის შესწავლის მამწეს... ჩემბ წულგისა ჭკარ არ ყოფილა, მართალია
გიბზბა მანდელ ბარბოის ვარშეგბომა, არ ვაბირებდი, მაგრამ არ
გამოვინდა ისე, როგორც შენ ვფიქრობდი.“

შენ რატომ ვამომგზავნე წიგნი? სადა გაქვს ჩემბოის წიგნების
საყიდლე ფული? მაღლობელი ვარ, მაგრამ მომავალში, თუ კიდევ
ასეთ რამეს გააკეთებ, შემომხლებბი.“

• • •

„...უცნაურობბომა და აბირებულბომა თვბი დაბნებე, ერთ დროს
მეც დაფიქრბდი. მაგრამ არ გამოვიდა. საჭიროა მიწის დაადე
ფები, ცხოვრებბა პირდაპირ უყურბო...“

გამახარა შენმა წარბამებბებმა, იმეშვეე, იზბობმ, ენიე და რა
შეიძლება ამნს ნაყოფი არ გამოიღოს, არ შეიძლება არ ვაგებბი-
თლოს.“

მაბბებე, ახლა რომ ასე მოყვ ბარბოს გწერ, 16 ივნისს, თუ გან-
საკუთრებულბო არფერი მოხბდა, უსაუფოდ ჩამოვალ. მამინ ბეგბრს,
ბეგბრს ვისაუბრებო.“

წერილის მამწეს არ გბოხბ, გამოიღებბის ციებ-ცხლებბა შენ-
თანაც და დროს ნუ გფანტარ.
აბა შენ იცი, რა ყნობად იქნება.“

• • •

„ახლა ჩონის სადგურში ვზივარ და ვწერ ამ სტრიქონებს. ვფიქრობ შენზე, ლუნაზე, სხვა ბევრ ჩამეზე...“

რატომ არ ვწერ? არის ფიქრები და არ მინდოდა ჩემი მძიმე სულური განწყობილება გადმომეღო შენთვის. უფრო მეტად დამეცვირთა შენი სული. და მაინც ვერ ავიღე ამას. მამატიც... ნამდვილად მომეხატე. მეგანა, პირველ მაისისათვის ჩამოხვიდოდი და მოვტანული.

ახლა განსაკუთრებით ბევრი სამუშაო გეკნება. საგაზაფხულო ვამოცდები მოახლოვდა, თანმიმდევრული და სისტემატური შრომაა საჭირო, ამიტომ არადაღებებზე ვეღარ შევხვდებით ერთმანეთს. ბევრი ძეგლი რომ დავაროვდა სულში, მოხდა ჩემს ვარწმობ, რომ სათქმელადაც ძნელია და დასაწერად კიდევ უფრო ძნელი. ჩემი ძლიერი ნებისყოფა და შრომის სიყვარული ძალას მამალებს.

...რა უცნაურია — დარბაზი საცეცხე მერცხლებით და მათი ბუდეებით. ისე კვიციკოვან, ისე ფლურტულეზენ ისინი, რომ წამოვირთა სიხარული გიჩნდება სულში. ვინ იცის, რას ფლურტულეზენ, მათ კვიციკოვი ბევრი რამაა ჩვენგან შუენსობელი. ჩვენ ხომ არ შეგვიძლია ვიყოთ მინდობი...“

• • •

...„შენი წერილი მივიღე. შენი გადაჭარბებული და გახვიადებული შეხედულებების შესახებ შემდეგ მოვწერ. ახლა კი ვაფრთხილვებ, ყველაფერი, რასაც ფიქრობ, რომ ხელს გიშლის (სხვათა რამ არ არსებობს, შენ ქვნი მას) — მოითხოვე და 24 იანვარს იქ ავიცი. აქ ერთად გაეყოთ ქირიცა და ლინიცო... გეგზავნი ცოტა ფულს...“

• • •

„ღღეს 2 თებერვალია, და ასე გეგონია, გაზაფხული შორეულ მომავლისათვის გადაიღო. სამი დღე და ღამე განწყვეტულივით თოვს, ერთი მეტრზე მეტი თოვლია და მაინც განწყვეტულივით თოვს... დღედაღამის თეორი, თვალწინდელი სუფთა გადავფარა...“

ღღეს ყვირა. სკოლაში მაინც ავიღე. მეშინოდა, სახურავი არ ჩაეშვებოდა თოვს. ამბობენ, თბილისში ერთი ფანტელიც არ გადმოვარდნილა. მართალია? თქვენთან ასეღა ღღეს ვერ მოგახებრებულა ასანჯღელი. იქნებ ხვალისთვის გამწმინდონ კიბეები და ავად.

მისარია, რომ შენ ყარავა ხარ და ყარავად მუშაობ. ასე უნდა, ასეა საჭირო. გონიერი შრომა, ჩემი აზრით, სიამოვნებაცაა და მღელღეობაც. უამრავი ადამიანი ადამიანი ვერ იქნებოდა. მაგრამ აქაც ზომიერება საჭირო. ზომიერება ყველაფერშია საჭირო, ყველაფერში. სიტუაციონშიც და სიყვარულშიც, შრომასა და ღამაშიც, ერთი სიტუაციი, ჩვენი მიზევი წავახიშვოლის თქმისა არ იყოს — „ზომიერება ღმერთია, და ვინც მას მოაგონ ამქვეყნად, ცხოვნებულა“.

• • •

„როგორ მიდის საქმეები? ღღესი გამოგზავნილი ფული თუ მიიღე? თქვენზე ყარავა არაა. გეგზავნი 100 მანეთს. მამატიც, აქამდე რომ ვერაფერი გამოგზავნე და ახლაც ცოტას გეგზავნი...“

...ყველაზე მეტად გულს მს მტყნობ, რომ ჭრ კიდევ ვერ გაგვიგინე, რასაც ვაკეთებ შენთვის. ვაკეთებ გულწრფელად, მცირეა ის, რასაც შე ვაკეთებ, მაგრამ განა „კეთილი გულით მოძღვნილი მკრთოლავი არ შეიწირებოდა?“ შენ კი გულს მტყნობ ზოლდ. რატომ იუღელ გზავივ მოძღვ კრისტო? შენი მცირე უღუფაც თუ ჩემთვის, წინეგში დაბაჟე, რა ვაზიყოლა? მე კატეგორიულად გიჭრავაც — არ გააკეთო ეს მომავალში. როცა შენ დამოუკიდებელი იქნები და ახალი გეგნები, მაშინ სხვა საქმეა.

ბევრი კი ეს საჭირო არ არის, პირიქით, ზედმეტია. დაისხომე ეს...“

• • •

„როგორ მიდის ღღეები, რა არის ახალი და სანტერესო შენთან? რატომ არ დაიბუღა შენი წერილი? მე ყველაფერი მაინტერესებს...“
...ჩემი ბრათი დაუწყობელია. აი, ზარი დარცვა, მოსწავლეები აივანზე გამოვიდნენ. ჩემი კაბინეტის კარი დიდა და მე ვეცქერი მათ. როგორ მიხარია მათი სიყვარული ცხოვრებისადმი, სიცოცხლისადმი...“

• • •

• • •

...„ახლა იტლიუს ფიჩიკი მომავინია. როგორ უყვარდა ადამიანები. მას კი ადამიანებმა მოუხსნეს ბედნიერება. და სიხარული თავის გულსტანთან, თავის სამშობლოში. მაგრამ სახაროებელში თავი ვაყოფილს მაინც სწამდა მომავალი თაობების ბედნიერება. რა კარგია ეს რწმენა და მისგან გამოწვეული სიხარული.“

• • •

...„ყარავია, ახლა შენთან რომ ვიყო, მაგრამ ამის საშუალება სრულებით არა მაქვს. ვერაფერს ვაკეთებელი, მაგრამ სასოწარკვეთის საშუალებას არ მოვცდილ. ისე კი უნდა იყოღ, რომ ყოვალად უნდა იყო. ადამიანები, სიცოცხლე რომ უყვარა და მისი გასანერგეობისათვის რომ არაფერს დაიშურებენ, ზოგჯერ (როცა ეს სასჭიროა) ამყად და თვალმწამართლად ხეღვნიან სიყველის. სულს სიმძლერეს არ ყარავენ იმის წინაშე, რაც ყველაფერს აჭრის.“

შენ კი, აბა, რა გამოვიდა? სირცხვილია. გეგზავნი წიგნს და ასოილდ მანეთს, ჩამოსვლამდე იქნებ გეყოს და მეც კიდევ გამოჩრდებდა.“

ღღეს საოცარი გაყვეთილი მჭონდა — გალკაციონს ვასწავლი. ბავშვებს ვეამბე შეხვედრების შესახებ. ტრაბიქითან, იცი, როგორ და მინტერესდნენ... გულითადად სალამო ყველას, ვინც შენ გეყვარს და მე უყვარხარ. ჩემთვის საკმარისია ისიც, რომ შენ გეყვარს. მასსადამე, არის იგი პატივისცემის და სიყვარულის ღირსი.“

• • •

...„გუშინ ღამე დღიდას წერილი მივიღე, ღღეს დავწერე მისთვისაც. მწერს, რომ შენ თვალები ისევ გტყავა. რატომ აქამდე არ

გაქრა მერნალობამ! კიდეც კარგი, თუ ფეხი აღარ ვაწეუბს.
თქვენები კარგად არიან. დედა—ვალბატონი ბაბილმა ენახე,
ვისალებით. პენსია მოუმატებიათ. მიიწია მუშაობის. მასველა კარგად
დაა, თათსათვის რუმონტი კარგეთობით. ასე რა, უველფეჩა
რიგზეა, ოღონდ შენ იყავი კარგად... იმქვენებელ სისტემატრად.
დარწმუნებულ ვარ, კარგად იქნები, გამოკეთლები“.

• • •

...“შენ მეტრამტად ლეღვ სესიების გამო. გამოცილებით ვი-
ცი, რომ ეს სავირო არ არის. რა შეიძლება საქმისადმი ერთგულებამ
და მონღომებამ ნაყოფი არ გამოიღოს. შენ ეს გააკეთებ, რაც შენზეა
დამოკიდებული და ვაცილებელი უცუთოსად დავაგრავებდა ყველა-
ფერი, ვიდრე შენ ფიქრობ. გუეზნები, წინასწარი მღეღავებით და
ფიქრით თავს დაიფრთხობს მხოლოდ... თქვენების ამბავი ვაუჭხებს
ხომ? განსაკუთრებით, დედასი, ხომ? დამიჩერე, ისინი კარგად
არიან“.

• • •

“გურს სასწრაფოდ. ვფიქრობ ბევრ რამეზე და განსაკუთრებით
შენს მდგომარეობაზე. იმქურნალებს წესიერად და სისტემატრად.
შენ მიანც მომწერე დაწვრილებით, როგორ არის შენი საქმე.
ხედა ყოველ ღონეს ეძიებარ, შეპირი გამოგზავნი...“

• • •

“გურს ამ სტრეიონებს და ვისმენ ჩვენი ხალხის ზემის კლარა
თბილისის 1500 წლისთავზე რომ გამართეს „ქართოსლას“ სტადიონ-
ზე. აი, ქორწილია, მეტრანი, ცეკვავენ, ფარკავენ, უხარიათ, უხა-
ნიათ. დამოკიდებული აღფრთოვანებულ გაღმოცქმ ამ არაქველებრივ
სანახაობას. იგი ამბობს: „ამართლებ რომ ქართობსა კაცმა შრომა-
სა და ბრძოლისათან ერთად შესანიშნავი დასვენება და ღონი იცი-
სი“... ჩაძლებ სიხარულს, ბორბტებისა და სიციეთს, ტყვილისა და
სისხლის მშობეა ათას ხუთასი წლის თბილისი...“

შე კარგად ვარ. ვშრომობ, სიტას ვითხოვ, სიტას ვიძიებ,
ფიქრობ ამბიანებზე და ასე მიღიან დღეები“.

• • •
“შენი ნაქარეველ დაწერილი ბარათი რა ა მივიღე, მეორე დღეს
შენი „სეიტილი ბატი“ წავიციოხი, რომელ-აც გვახარავს“ თ ვეპყ-
დი გზებით ყოველ ნიშანში.

მე მიხდა, ეს იყოთ დამაწყვითი შენი კომპიული შემოქმედებითი
მუშაობისა და მჭერა, ეს ასეც იქნება. მიხარია, რომ საუკრისო შრო-
მაც წარმატებით დაიკავი.

საქალაქო დათვილიერება ჩავატევი. ვეიმიზრევი, ხალხის ქე-
ბა და მოწონება დღემსახურეთ. ნეტავი აქ ყავფილიყოვია“.

• • •

კიდეც მრავალ შემელო მომეყვანა ადგილები ამ მართალი, დი-
დი ბარათებიდან. მაგრამ, ალბათ გადამდღე, მკითხველი. ერთი
რამ მიანც უნდა გვაქსენით— არ იფიქროთ, რომ მხოლოდ ერთს
დატრიალებს თავს მისი ზრუნვა და საფიქრალი. საქართველოს ბევრ
კეთხეში არიან გავზინარებელი დღეს მისი აღზრდილები. ბევრი „ჩაქე-
ული“ ჰყავს და ბევრიც კიდეც ეყოლება. ახლა კი დროა მისი ვინ-
ობაც ვითხოვთ, იქნებ იცნობა კიდეც. აი, მისი მისამართი: კიათერა.
მე-3 საშუალო სკოლის ინჟინერთრი, ჩრსუბნლიის დამსახურებელი
მამწავლებელი ნატო მუმლაძე.

ნატო მუმლაძე!
სიკეთე!— რა კარგია, რომ ასეთი დიდი გული გაქვს. რა კარგია,
რომ ისეთი დიდი თვლები გაქვს, ასეთი დიდი რიგები ხელები იქნა
შენც გაციოდა ოღონდ, იქნებ შენც ვეიპრე ოღონდ? სხვანაირად
წარმოუდგენელია: დიდი ადამიანური ტყვიოლების გარეშე ყოფნა
კაცისა, მღერე მშინარება მხოლოდ.

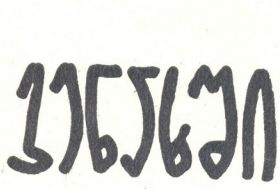
მაგრამ, შენ სიკეთე ხარ— ყველასათვის სავირო, აუცილებელი.
ამიტომაც მხოლოდ სხვას ედები მაღალიდ.

სიკეთე! შენ გეგნაპროსის! ვეიმიზრისი შენისათანებ!

მინჯერსი
ბოლოში ვიხილეთ პატივცემული ნატო მუმლაძის წინაშე, მისი პი-
რადი ბარათებით რომ ვისარგებლოთ. ეს ბარათები მისმა ნამუშე-
ფარმა ქალმა მოგვარა და დღეს იგი მეცნიერებათა კანდიდატია.
აღმზარდობს ამგვამ ტუტულად რიდი ჩიარბა!

ნათი კილასონანი

მითრანი ნაპარიზხილი

მინიბარა

მე მაშინ ბატარა ვიყავი. ვენახს კი—
უსაშველოდ იხილა. შიგ უზარმაზარი ჭადრ-
ები იხდებოდა და დედალამ შრიალებდნენ.
ქიბი კორკობზე გავიდა. დაბალი იყო და
ჩალით დაბურული. დასაძინებლად იქ
ვრჩებოდი მე და სოსო პაპა.

ვებვა თბილი მეტრედი ქიქილდა პაპას. მას-
თან მივინძა და მივიკრთა: როგორ უნდა
გავზრდილიყავი მასავით ჩაჩქნილი, რო-
გორ უნდა მშინოდა მასავით დიდი მხრე-
ბი!

ქიბის სახურავს საწველურზე გადასდევ-
და ჩალის ღერები. ისინი მწიფე პურის ფე-
რები იყვნენ. ხანდახან ქარი დაუბრტყავდა.

ხეები აზრიალებდნენ ვენახში. სწორედ
მაშინ ტრიალებდნენ შრამუნა ჩალის ღე-
რები.

ავიციადო, — იცყოდა პაპა და ქურქს წა-
შოსსანდად. გოლიათსა ჰგავდა. თავზე ჩი-
თის მჭრილი თავსაფარი ქიქილდა წაბრული,
დავლ მზარეს ჩამოწვეული, დალიბრული
თვალის დასაფარად.

ფარასი ავანიშინებით თუ არა, იცყოდა, —
პაპა ახლა მჭირი პური ვჭამოთო. მე წელში
გავსწორებოდი. ძალიან მიყვარდა, პაპა
სე — რომ მშინარიადა.

— გეგბათ-მეიტო! — გავნებ ვიბრებდი
ხმას. ვედილობდი მისთვის მიზეზება.

ქურქის ვიბიდან მწიფე პატივებებს
ამოაღავედა. ჭილიშიმ გახვეულით ორ-
ისი პურები გააწყობდა. მე კი ამ დროს
დებიდან ვიღებდი მის ნაჭურს დასაკეც
ჯიბება და პამიდორებს შუა-შუა ვსერავდი.

დიდობდა ვაჟიკემბოდი და ვაქებილი
წლებიდალ მოსავლით.

— კავო, ცვალიობის დროც მზიანი
შეგისწრო.

— აგრე იყო, მაშ.

— მერე საგვერე გაეთონინეთ.

— იმიტომ მოვილდა ბალახი, არა, პაპა?

— მაშ.

მერე ლოგინის სწორებას იწყებდა.
ქურქსა და მიძინე საშოსს შემოვიღებდა და
წვეებდა. მე ამ დროს უფულოდ ვიხდიდი
და ვეხვეწებოდი:
— მომიყვი ზღაპარი, პაპა.

— დავიძინოთ, ხედალ ვიქვამ, შე კა-
ცო.

— პაპა, რა იყო, რა!
მის გულაღმა წვებობდა, ორსაც, ვეცა
მეკავებს თავვერე ამოიღებდა და იწყე-
ბდა:

— იყო და არა იყო რა, იყო ერთი...
ბოროტი დევები მარცხდებოდნენ შვიანი
ნაცარქუჩის გამზირებში... წინაშე, კე-
თილი გლტვის ქალს უფლისწული ირთავდა
და ცოლად... მერე მთრთობული იძინებდა.
გოლიათური ხერხინით ამირასა და
და დევი კი. დევი, მასათა რადა შეინდა,
ფერისის დღებით წარმოიგებინა.

ფერისილად ავადებოდი. გამოვიდოდი
გარეთ. დღიწვებოდი ფიქრს დევებზე, ლა-
ნიერ ასფრეხებზე. შევაჩერე ნეზელა
ჩაბოლოდა. მერე სინენელ ჩამოწვებოდა
ირჩვედი. ნანცირი ხეები მამწივდნენ.
ისინი დღებებსა და აქლებს ჰგავდნენ.
მეჩვენებოდა, თითქმის ადგილიდან წყედ-
ობდნენ და ჩემსავე გაუფიქრებელი მო-
იღებოდად. ციხიანიერი ამიგანდა კან-
კალი... კომში ვბრუნდებოდი. იქ კი
წავლდ ლინიერი და ვკითხულობა იწვა.

ჩალის ღერები იჭრისთიანებ ვადა-
კულიშობებით ჩამოწველიყვნენ ჩემს-
გან. მათი ნებერი ჩრდილები სადღაც
დადაკარბულიყვნენ.

მაშინ პაპარა ვიყავი. ვენახს კი — უსა-
შველოდ დიდი. შიგ უზარმაზარი ჭადრე-
ბი შრიალებდნენ.

რინაზ ბერაძე

მოთარი და მსახველი

ავად გახდა ოთარი, სამი დღეა ახელებს. და ოთარის ოთახი ველარ იტებს მსახველებს.

— ეკარას ხომ ფეხბურთია, — ტელეფონით რეკავენ. — შენ თუ არ ითამაშებ, ვინ იქნება მეკარე?

— ოღონდ გამარჯანბრებელი, — ეუხება გოგიტა, — ჩვენ თვითონვე მოვივლით, წამალს დღევანდელს მოვიტანო.

ილია არსისა ბავშვები და პაპალები

ნათელი დღეა... ბავშვები ჭრელ პელებს გაკალებიან. ეპარებინა ჩუმჩუმად, პელებში აფრინებებიან, — გაფრინებებიან, დღვარენენ, შუხაბებინან ზღვა ფერებს.

პელებსაც, როგორც უყვავილითა, ფრთებიანა გაქვთ შრიალი. არ უშვებინა ევლები, დასდევნა ცქრალ-ცქრალოთ, გაფრინებენ კლდეებზე, და მინც არა კრთებენ, დასდევნა როგორც ფრთონსები, თითქოს, და მათაც ფრთონსები, აქვთ.

მ. ამირანაშვილი

შარალმები

1. სხვა სახელებო მოსი შარადის წინა სიგვაც; პასუხი უნდა გსვდეს ახლა მეორე კითხვას: თუ ფრინველია შიშვი, ვინები რალა, მათარა გაძარს აავეთ მაოვან, შრომა არ გინდა დიდხანს.

(სტეფანოვილი)

2.

მეგობარს მისასაღებლად რა გაუწოდეს, ყმაწვილო? მეორე ნაწილისათვის გაქვინარი საჭირო. მათ შეკრებამდე პირველის ბოლო ხმამაღეს იცვლება, — ფრთავის დღინით ავსება და თვითონ თანდათან იცვლება.

(ხელაძის სარ სარ)

სენსიტივობა

შარმა, სასწავლო წლის დაწყებამდე, ნუნუ გოძიაშვილი ბეგრს ფიქრობდა VII2 კლასის მოსწავლეებზე, საქმე ისაა, რომ ველისციხის სკოლაში ეს კლასი ცნობილი იყო თავისი უდიდესობით და აკადემიური ჩამორჩენილობით. რა არ იღონეს, მაგრამ თითქმის ყველაფერი წყალში იყრებოდა და აი, ასეთი ველის ხელმძღვანელობა შესთავაზა მას საშუალო სკოლის დირექტორმა იოსებ ქიქოშვილმა.

ნუნუმ პირველ დღესვე კლასპრეზერვარი აიღო, გადმოიწვია სკოლა და გვეშვესის მშობლებთან წავიდა. შეისწავალა თითოეული მოსწავლის ოჯახური პირობები, ესაბურა მშობლებს. მასწავლებელმა პირველი სექციებისათვის რამდენიმე გოგონა დინაზა, საკლასო ოთახი ერთად დაალაგეს, გემოვნით გაფორმებული ეკლესიის გაზუთი გამოშვების, ბიჭებმა მერხები ხელახლა შედგეს, იატაკი გაპარაკალეს.

სწავლის პირველ დღეებში ხელმძღვანელი ყოველ დასვენებაზე კლასში ტრიალებდა, მოსწავლეებს გულდაგულ ეკითხებოდა, გაკეთებულზე ეკითხებოდა. დამოუკიდებელი ყოველდღე ათავსობრება დაწინააღმდეგების რეკულაზე, სასწავლო ნივთებს, არც ერთი წერილმანი შედეგადლოზიან არ კრებოდა. მოსწავლის ყოველ ხელ ნინას კლასის მწველითის სანადი ეხლდა, კარგი ნინის მიღებისთვის იქ ქება არ იშურებდა. მალე მშობლებიც გააქტივობდნენ. ისინი მეტი მზრუნველობით ეკიდებოდნენ ბავშვებს, კონკრეტული გაამლიერეს, სკოლაში ხშირად მოდიოდნენ. ყოველდღური მზრუნველობას თავისი შედეგად მოჰყვა, ხელმძღვანელი ამჩნევდა, რომ შარმა ამაოდ არ იკარგებოდა, მოსწავლეთა საცვილსაც ცვლილებას დაებე-რე, სწავლის უმაგეს, ცვლილების უკლეს.

კლასის ხელმძღვანელი არც ერთ წლის დაუსაქმებლად არ სტრავლდა მოსწავლეებს, ბავშვებს ახარ ცვალებათ ტყუილ სურვილად გაავლენათ დრო.

მოგვაცხებდათ ბავშვების სიფაქიზე და სიკონსტავე. კლასის ხელმძღვანელს შემოიღებოდალი ჰქონდა კლასთან ჩატარებული მუშაობის აღრიცხვის რეველი, მასში მოცემული იყო საერთო ცნობები მოსწავლეთა შესახებ, ცნობები მოსწავლეთა მორჩაბად, დავალებათა აღრიცხვა, ყოველდღური აკადემიური მოსწავლის აღრიცხვა, მოსწავლეთა დასჯა-წახალისების დაქვებები. ცალკე განყოფილება ეთმობოდა მშობლებთა გამოძახებას. აღწუსებული იყო მითითებული მოსწავლეთა მშობლებთან, ოჯახური პირობების შემოწმების შედეგები. ღა-მზაზად იყო გაფორმებული საგნის მასწავლებლეთა თათბირების ოქმები. კლასის ხელმძღვანელს მასწავლებლეთა თათბირზე ასეთი საკითხი დაუშვებია: რა ღონისძიებები განხორციელდა აკადემიურად ჩამორჩენილ მოსწავლეთა გამოსასწორებლად?

მოსწავლეთა მშობლებზე უკავდაყოფიერი შემოქმედების მიზნით კლასის ხელმძღვანელმა შექმნა მშობლეთა აქტივი, რომელიც აერთიანებდა თითბეჭ მშობლებს. მათი მოვალეობა იყო მუდგებულად კონტროლი გაუწიათ ბავშვებისთვის და საპირობების დროს საკითხი გაუგანათ მშობლეთა კრებაზე.

მასწავლებელმა შემოიღო კლასის მინარტული რეველი, რომელშიც სანიტარული კომისიის წევრები ყოველდღურად აღწუსებდნენ შორბეების მიერ ჩატარებულ მუშაობას, იწვებოდნენ წინშეში. ის წელიწადიც გაიდა: VII2 კლასმა წარმატებით დაამთავრა გასული სასწავლო წელი.

ნუნუ გოძიაშვილი არა მარტო კლასის კარგი ხელმძღვანელია, არამედ კარგი მწარადლო მუშაკაცია. მისი ხელმძღვანელობით სკოლაში ჩამოყალიბდა ქალთა შორის მუშაობის კომისია, რომლის მეშვეობით დაარსდა „დედათა უნივერსიტეტი“, მასში გაერთიანდა 120 მშობელი. დედათა უნივერსიტეტმა მრავალი შესანიშნავი ღონისძიება ჩაატარა მოსახლეობაში. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ქალთა კომისიის მიერ ჩატარებული ღონისძიებები — დასვენებების დღე, ჩის დღე, ექსკურსია დედაქალაქში, ხელგონების მუშეების დათვალეობა, მარჯანიშვილის თეატრში სექტაკლზე დასწრება. ამ ღონისძიებებში სკოლის მთელმა აქტივმა მიიღო მონაწილეობა.

ნუნუ გოძიაშვილმა სანიშნოდ მოაწყო ღონისძიების კუთხე კლასში, მოსწავლეთა ჩაბა ლინინურ ჩათვლებში.

ბეგრს მუშაობს მასწავლებლის თაიხი საგნის — ინგლისური ენის სწავლების მალად დონეზე დაყენებისათვის. შემთხვევითი როლია, რომ ურჩაველს კლასში ინგლისურ ენაში ასპროცენტინაი მოსწავლეთა აქვე ბავშვებს.

სიკოცხერის სათავე

ის სწორედ ისეთი აღმოჩნდა, როგორც მე წარმოვიგინა: განალო, შეაღმსხვილო ქალი. სურვილი არ მტკივდა რა წელია ახალგაზრდულად უღვიძებოდა ღამეებზე, მკერდისადა მოძრაობა და მთელი ხმაო, ხასიასიანდ იცინოდა. მე რომ მხატვარი ვყოფილიყავ და ჩემთვის სიკოცხლის წყაროსთვის დამისახვა დავუკლებინათ, სწორედ მას დაგზავდი, მუდმივებით ვაბადრულს, თერაპიულ შეიღს გამოიყვებავი და უშვებტელ მეყვითო, ყველიო, თავისუფლო თვალნილო და ვალშიხილო დედის ვანერვიერებელი დიმილიო.

უბოში დაქოდა არ ვცავლო, სახლში შევიპატოე. თოახებში მარწყვთვად და სიწინარე უღვიფდა. ყვეო მინებე იტანობდა გამიჯე დისახლის მოთლეული ზელებუბადას. მე ენებერად შეხებე მის მამაკაცს, ძლიერ ზელებს, განუწყვეტლო შიშილო დამაბრდელსა და დაციეროს. არანი ხომ თერაპიულ შეიღს უღვიფენდ, აკვირებდი, ამბევდენდ, ზანდენდ, ვარსიხებდ, ჩეცხავდენდ. ახლა ამას დემატიულ უმარავი საოჯახო საქმე: სოფლის ბოლოდან წელს მოტანა, შეშის მომხალება, ცეცხლი დანთება, პირტყვი, ფრინული, წერიღვება, მხვიდრული, საკარმიდრო ნაკვეთი, საყოლო მეტრეო მიღერებე შეშობა, სტუმრობის დახვედრა, სოფელქვეყნისა და მტკაროვიკარისათვის პასუხის ვაცება ჩემს წარმოსახვებში ავიღებელი მღანერპატიო ახვიორებელი შრომისა დახმარა დღეებში. უძლოო თუთრო ამბებში... ასეთი შრომა ფრთხილად და სტერილად ტრეს ადამიანებს, ისინი ნაადრევად ზერდებოდა. სახე ნაოჯახო ვეყვებოთ, წელში იბრებოდა. სიკოცხლის სუკარული უქნებოთ და ბებერი ხარბიყო გამაქვებელი. დალოლო თვალნილო ავიო. ის ყო მის ჩემს წინ ამხვი, ემდომოდრეული და ისე ხალღიანად, ისე ხალღიანად მღიღობს. თოთქუი მეორეხებე შეიღს მივსკლოდა.

სარკმელი დიდა. დამის მეშველად შორავნედელი ზევეს ყაროფილის ვერკარისად ვყავიღვებდი. სწრაფად არ კარტოვიღვებო ჩანაში თოხინდა დისახლისი, როცა მივედიო, ჩვენ რომ არა, ისევე ვანბო იქნებოდა: ვალაბამებე ვიღვე ერთ სტერულ კრებადა. მერე მომბას მოწელოდა. ჩემს აკვირებადა და სახეე მოიყარისათი ვეღოს ამოიყვენდა ანკერება ყო ისეთინარად ზის. კოთიო ათაბი საქმე არ ჰქონდეს, ამა არ ქნის, სტუმარი ღვთისაა. როდის დამთავრებდა ეს სუბპარი, რომ სუფრა ვაგალობს. მათხე ან გულუბრყვილო და უნებურ შეთავსებენ იძლევიან: —სანამ ვაბოვებუბოდილო, ვეყობოლო თერაპიულ შეიღს ვაყენას?

შეიღვე ყო არა, მაშინ საქმრობე ვეყობო-

და, თანსაოფლდ დავით დიმიტრის მე ცხელაშვილებ, შვეკერებან, ზანენარ ბიჭე, ან იყია, როდის და როგორ მოხდა: ერთხანით შევიყვარებო. 15 წელსა ვაბოვებდა წინი თოსების ასული ვაქოლმშვილი. ერთა წელს შემევეგ პირველი შეიღა—შალა შევიღის, ორი წლის შემდეგ მინა დაბადა, ასე ორო-ორი წლის ზანვამოშებელო ვანდენე გეყო. ვეფერი, სოსო, რეზო, ვანო, თამარი, ნიდარო, ზადრი, შოთა. უი, რა ურეებ ზამთოავლა, სულ არ ჰქონია, ბევრი შევიღეო თუ შევიღეო; თერიომებრა, მეტი ხომ არა. დედას უხვი გული ვეველს სიყვარულს იღებენ. ჩატომ ვეცარო, ჩატომ ვაბოვებოან თაყისმოშამეზრებულად—ამდენი შეიღი როგორ ვააჩინეო? რა არის ამ ვასაყიო? უწინდებოდა და ზრდიდა! მამ, რანიიხად უნდა ყოფილიყო. ქმარი უყვარდა, ქმარს ჰატეო სძებდა, კოლმჭრული სიყვარულს მოცუქსებმა ხომ შეიღის უნდა ვაგზარდა. თუ ქმარი ვინდა, შეიღი ვინდა ვინდოვებო. თვალმშამეცოი ის ქალი, ვინც მეუღლეს ერთელებებს ვევიცება და ჩუხდა ვემიზან ვარბის სიყვარულს ნაყოფის მოსასპობად. რაც ბუნებაა მისცა, ყველა ვაგანრა, ყველა სულსაღამათი და გზხუდ დავეწეული ვეღს. შემოვილოთ დღეა ექიმებთან სერიოზულ არ ქნობია საქმე, ნერე დავაჭირობო დმართან! ვეველებე ყარე წამალი ამ ქვეყნად შრომადა. შრომისი ავი მიღის დღეებში, ავი ფტერისა და დარღისიღვების დრო აღარ ჩრება. თავის შეიღვების აყვანს ვიციავს, უბედურად არასდროს უფრებენია თავი, მაშინაც უი, როცა ამ ხეოთ შეიღს წრათი მეუღლე ვარდევოვალა. თუთოშებე შეიღი ტირიდა მამას, თერაპიული იყო მამის სიკოცხლის წაწილი. ზარლო მათს, ვინც უშელოზიოდ ვადავო, თორც დალოდა რა უტერის ეს, ყარე იყო ეცოცხლამელოდა ავაყვარელო ადამიანი ვადაყო. შეიღვი დღეებში არიან, უმამობას იმდენად ტრეკანობენ, მაგრამ თეთრონ უტერს ურეგობროდ ვიყნა. შეიღვები მოიხრებენ და ბეჯად აღარჩენდენ, ბევრს თავისი ოჯახი აქვს. დღეა ძალიან უყვართ, მაგრამ აღარ იცნობენ, სოფლის, მშობლილორ სასკაყარის წელსუღმდეგ ერთხელ თუ ჩაყოფებენ, ზოგი იტყვირია, ზოგი ეკონომისტო, ზოგი პედაგოგი, რა ქნის, საქმე არ უშევიღებო. ახლა ორი ზივი დარჩა სახლში—ბადრი და შოთა. 19 წელს შოთას, თუ უმაღლესში ვერ მიეწეო, აღსაზ ვარბო ვაიწევენ, ბადრი სასოფლოსამეურნეო ინსტიტუტში დღესწერება სწავლობს, თან კოლმეურნეობაში აგრინომილ მეუბნობს, დღეს პირობას აქვს, კოლს შევირთავ და აქედან არსად არ წვალო, მაგრამ ვინ იცის... ასე ამბობდენ სხვებაც, ვეველებე უფრო მარტობობის უკო-

ნია. ხალხო, საშართლო არ არის, თერაპიულ შეიღს დედას მარტობობის ემზინებო. რა ღარჩენილო ამ ქალკვიო? შეიღვები თან რიცა და ჩავა, უთან როდის დაბრუნდებო, ერთი სული აქვს, რა შედრება სოფელ განაბოლი წყაროს და ჰერის, მამავერს დედუნეს და ყანების ნაბარბე აბრდელიაშვილე ვაყარებებს. ქალკვიო სუნიოვა უტერს, ვერ აუტანია ბატონი და მხურბი, ამიტომ ვეყვინებო აქაქალკვიულ შეიღთან ვერ იცხოვრებებს, ამ დაბადა და ამ უნდა მოვეღს. 11 შეიღის ვაბრდელე ცერას, ქმარის საღვლეს ვერ მიაბოვებს. როგორ უნდა წააქციოს წვიოთა და დავითი ავუნებელი ოჯახი. ფულს უნდა ვანაწილო, არაფერს არ აკლებენ, მაგრამ სანამ ვანმოთხრება, არავის შესახებ არ ვაგზებებს. მას სარგა ყო არ სჭირდება, შეიღვიღვებო უნდა ბევრი შეიღვიღვებო. ეს, შეიღვიღვებო რომ ამ უკადეს, ვეველს თეთრონ ვაბრდიდა, ვან ტვირულს ამბობს, თერიომებ შეიღს ვიციავს, თეთრონ ვაბრდიდა. რა ურჩევინა ბავშვის აკურსს, მის დაბანას, სიმთავრებისაგან რომ უკლოდის დარეუბნა, ხელში რომ ველარ დაამაგებებს და წყლით ვაგწეწეებს, მერე უნდა და ფებს რომ ბრძებოს.

— ბიჭო დავა, ხე წაიქცა! ბიჭო დავა, ხე წაიქცა!
 — ბადრის ერთი მრდულე კბილი ამოვიქცა. შემოვიქცეული ვეღოს რომ უკადეს, მაშინვე საცხენიო იყო. ვერავინ ველარ ვადაბარბლებდა. ბადრი ახლაც საცეღებობის, რაღა მე ვაგამოაყოლე ასეთი კბილიო. ერთი კოლო შეიღისთს და როგორბესაც ვააჩენენა, თოხანდელე ქალებს ძალიან აჩენენა ახლან შეიღის ზელებს. ვასაყარია, ვარგას ცხოველებს აყვინებო, თუ რაბო საქმეო არბლებს ორისაში შეიღი ვინცა. ქალმეოვლებს 4 და 5. ურეყოფილია, დღეს არც შეიღი არ დავამეგავს. დღემამის ვეველს 10 შეიღი ვეყავდ, თეთრონ 11 ვაგინდა. ახლა მამამომხვლობა შეუტყვირდა, როგორ არ იღარობის მამოთავა, ვეველა თერიომებ ვერ ვაგანეს, მაგრამ 4-5 შეიღის შობას და ვაბრდებს რა უნდა. ოჯახში რამდენი შეიღია, იმდენი სისარბოლია. მარტობელა ვახლდათ, ბავა და ბადრა სად იყო, მაგარი შეიღვებოთავის არხვილო დავუთავა, წამოიხრებუბოდენ თუ არა, მაშინვე შესაფერის საქმეს ვაუტენდა, ვაგოვიბო სახლში ემხარებოდენ, აცქევენდენ და აქმევენდენ ბატონებს. მამ მეუღლეს, კოლმეურნეობის ვარ-არბო ხეღმევენდეს, ისეთი საშუაო ქონიდა, სტუმარი არ ეუღლდებო და მუდამ უწინდარსინდის, პირკინარების და მხიარობის უნდა ეღისახებოდა, ბერბარული სწრაფად ვეწეულია, სტუმრები კლინით არ შეეწეუბებინა. ასეთი იყო.

გაენაღიერებთ თქვენს ხალხს

სიციხეს თავის ზღარი აქვს. 80 წელი კვლავ არბრავდ სკაფ თელავს. მაგრამ, გახსნა იმდღე, რომ მომავალი ასე არ იქნება. პირველ მველივარებს ხელთა აქეთ მინაცემები, რომელთა მიმდევრები უბრალოდ 30 წლის მანძილზე განმარტდებოდნენ ადამიანს ყველზე გზადელი ოცნება — იგი ხელგონივრად გაიხანგრძლივებს სიციხეს.

სადაღი თავები და სკოციანი ელტვრები უკვე გაიციდნენ გახანგრძლივებამ და საოცარი მოვლენის, რაც უბრალოდ მომავალში სიციხეში ხანგრძლივობის გასაღები ხელთ უნარიანთა დაწესებულება არსებებს ეს არსებებს ქინისთავის გულზე უფრო პატარები არიან და შესვლებთან ერთი უტრადისავე. მათ უმარტივეს არსებებს უფლებებს. ისინი დედამისის ყველაზე ძველი ცოცხალი ორგანიზმები არიან. მშობლივითი წყნების წიხი ოკუპანთა წყლებს სასჯელ იყო და ორგანიზმები. ახლა ეს უმარტივეს ორგანიზმები ან ისევე წყალში ბინადრები, ან, როგორც დამაჯობლები უტრადი, სხვა ცხოველთა ორგანიზმები. ასეთი ერთფეროვანება არსება დიხებტივის გამოწვევები მისხანდა აქვს.

უჯრადის უპასუხება

ასაკის პირობებითა მველივარები თავიანთ ცდებში უმარტივეს ორგანიზმებს შეეძლო მიხეზების გამო ამნივეებს ეპიკრიზის წყნარობა, ერთფეროვანებას ისეთი თვისებების განიხილვა; რაც ადამიანს დიდდა სურს რომ ჰქონდეს — ისინი უტყდები არიან. ხდებიან რა „სასიკეთის“, ერთფეროვანი ორგანიზმების იუფივანი და მათი თითო უტრადიანი ორი უტრადი წარმოიქმნება.

მეორე, უბრალოდ რომ ვთქვათ, ადამიანის სხეული სხვა არა არის ის, თუ არა ამ ერთფეროვანება გამოა. ადამიანის ცუხებით და სისხლი შესვლება დახალგაობით ათასობით მილიარდი ცალკეული უტრადიდან, რომელთა საყრდენი სტრუქტურა აზარით არ განსხვავდება ვეუბნე მოლიანდზე ერთფეროვანობა სტრუქტურისა და სისხლავების მშობლივი იმშია, რომ მიკროორგანიზმების შეზღვევული უტრადები თავად არიან თავისი სიციხლის განაწილის მტარებლები.

ადამიანის ცუხეები უტრადი, რომ მველებს ხსნიან მოთავსადიანი, დავებინათ თავისი უტრადებიანი ადამიანისთვის. მიხედვად იგი „სიკვ“ გაიფიქრებდა, როგორც ჩვეულებრივი ერთფეროვანი ორგანიზმია: გაყოფა ახალ განახლებად უზრდველები უტრადებდა, რომელიც თავისი მზივი განხილვების და კვლავ გაყოფიან. მაგრამ მშველდ უტრადები ვეუბრად შეწყდება, დეკარგებები გარავლებებს უბრა და დარღვევების.

ასეთი გრძობადა კვდობა, რომელი სისწავლის ორმოცდაშვიდე უტრადის შემდეგ იწყება, ხდება ადამიანის სხეულებში. ადამიანის ცუხეები კვდობ იწყება დახალგაობით 30 წლის ასაკში. ჭერი თითქმის შეუმჩნელებად, ხოლო 50 წლის ასაკში დაღებულ უტრადთა წინა დახალგაობით 10 კილოგრამს აღწევს. ბოლოს კვდება უტრადთა მთელი კოლონია და ადამიანი იღებება.

რაღონდა, რომ სხეულის უტრადები იღებებიან, ერთფეროვანი ორგანიზმებიც ეს არა ეს სათიხი გრძობადა კვდობს. უტრადები არაღონებდა სწორ ზნაზე შევიდებიან გრძობადა მთქმება; რომელიც ერთი შეხედვით, პრაქტიკულად იმეორებებიან. მეტწილად შეძლების უაღრავი ერთფეროვანი ორგანიზმები მოკვდებიან გაუხალდა.

ხეულის უნივერსიტეტის პროდესორმა დანიელმა, ამების ზე-

ლოცებრად შექმნილი მოკვდივი უტრადების საშუალებით, უნივერსიტეტი კვლავიზმები განახორცილა; მარეკვირებელი შირიკის საშუალებით ამებას გამოავლინა ცოცხალი შირიკი ოცნა და „უკვდა“ ამებას შეუბნა, ან „უკვდა“ ამებას უკვდა ოცნა და „უკვდა“ ამებას ოცნა, რომელიც ცოცხალი იყო.

მკვლავიზმები განახლებები ეტვირის პირობების გასაღები მველივარების ნივთიერებაში ეს არა უტრადის ცოცხალი — პრაქტიკაშია. პირველივე დანიელის აზრით, უტრადი ცოცხალი იწყება ეს პრაქტიკა, რასაც უნებ დაზღვრების უფროდობა. პრაქტიკულად დაზიანების ორგანიზმის ათასობით მილიარდი უტრადთა უკვდილი უტრადი თავისთავად რთული ატომბატური „ცილის ნაწირობის“ მსგავს რაღაცა წარმოადგენს, რომელიც თავისი საწარმოის და საკონკრეტო კვლავიზმების განიხილვა მავრად დროდობს ეს უტრადები ერთგვარ წესს უტრადს ვიფარა ეს პრაქტიკა ვინმესილი, საწარმოება ეს არსებობს მაგრამ შესაძლებელია, მოხდეს, ვერცხად წყობილება გამოივდეს და ადამიანის წესის სისტემატრად გამოივდეს.

პირველივე წესის ორჯული აზრით, სიკვება სხვა არა არის რა, თუ არა საწარმოო დღვებების ექსპლაცია, ან „შეუღობიათ კატალიზორი“. მაგრამ მველივარების საფუძველი ამო ეს ამანვი უხარობით. უარები იწყებობა. დღვებები რომ მველივარების ნივთიერებას აღმოჩნდებოდნენ, ცოცხალი დღვებების გამოსწორება შესაძლებელია. ამანი მველივარები დაწესებულებული არიან.

უკვე ტარდება ორგანიზმის ერთფეროვანების შენების ასეთი „რეპროდუქტი“ პირობები ცდები, დაწესება, რომ უტრადებს ზიანს აყენებს იგივე ნივთიერების, რისიგახი, მავალთა, ვეუბნება კარგი და თხელდება ატომბატურები, ამ ნივთიერების თავისთავად რაღაცაებს უტრადებს. სხვათაშორის, საკვირის პირობებების წარმოება სდგომის მომწველ რისების მიწვეულობას და ქიმიის საკუთარობებს აღმოაჩენს საშუალებებს, რომლებიც თავისთავად რაღაცაებს უტრადებშიც გზით აწლებენ პირობებების განაწილებას.

ეს იწყებობა, რომ კარგის გაფიქრების თვიანდ ცოცხლის გამოვლილება ორგანიზმში გამოგვეჩვენებინა? ესეკრიზები მველივართა თავებზე, შედეგი ასეთი იყო: თავებზე 44 კარგინები შეტანის ციციხეს ეს რომ აღნიშნა შეუფერობით, მაშინ შესაძლებელი იქნება მისი სიციხეს 70 წლის შემდეგ 105 წლამდე გაყვანად მოხდობა. მაგრამ თუ დაზღვრების პრაქტიკა ხანდახლად უტრადთა ცოცხალი წარმოების დღვებები იხსნება, მაშინ ჩვენ მველივართა ნების მიმართ ნივთიერების თვიანდ ავიცილებ.

ორგანიზმის ბუნებრივი დაწესებები ანტიციციხები არიან. ხშირ შემთხვევებით, ისინი მაშინ აგვიტოვებენ, როცა ავიცილებენ მახელებდა უსარგებლო ცოცხალი განადგურება?

ანტიციციხები წარმოიქმნება ძელის ტენიში. და აი, მეცნიერებმა 97 ვიკირის თავებს ახალგაზრდა თავებიდან დაზღვრული ტენის შეუბნაბუნს. საერთოდ ამ თავებების სიციხლის მაქსიმალური ხანგრძლივობა 156 კვირაა. საცოცხლო თავებში რეკვირდ ადამიანს: 204 კვირა ციციხეს.

ნივთიერი მველივარის კომპლექსი აზრით, უბრალოდ 10-15 წელიწადში დაზღვრების პირობის ციციხეებში იქნება აყვანილი. ზოგიერთი მველივარის დაწესებულებაში, რომ 2,000 სასათვის ადამიანის სიციხეს 150 წლამდე მარცხ განახლებდებოდა.

უბრალოდ „შტერინიანი“

საოჯახო აღიბი, დღვერეული კანონი, ახლა ზოგი რამ არ მოსწონს, მაგრამ რა ჰქვანს!

...სარემელთ ბინდი ჩამოქვია. ზანტად გავიწილი სიკვამლე შევიწილი ვეკვირდო შეუდაცუვრებლის კუტიკობით. ელნობითი ამინჯი ეკვირდებნ შთამბეჭდვად იუტრადობა დრეე წასული ოჯახის უტრადის — დავით ციციხელ — შირიკი, მველი კომუნისტური, საკომუნისტური მოსარობის ორგანიზატორი. ზურათის ქვეშ, კარადის თავზე ბრწყინვალე მისი მელდები და გმირი დედის ოქროს ვარსკვლავი. კარადით ბვერი კარგი წიგნი იყუბ. ყველაზე საპატრიო ადგილს იკუბ გრავებამეზობის „დღვერის“ და „ბუნების კარი“ მოთავსებ-

ბინათ. ისინი დათას ნაწირო სსწავალი სარხელმწიველები ცოცხალი. მათ ძივარებს რეკლამება იხანგებდ თურქე ვეკვირების მამა (ეს კოლონია პირველად წყავლის წინ პატარა გზის ანტიარბად უტრადება; დათავილიერებინებდა და წყუთობადა გოგამაშვილის უკვდად ქმნილებებს, მერე ჩინათში ჩვეულებდა და ამ „აოლინობით“ გავშვევდა დიდი ცხოვრების გზაზე, შრომობებს არაღონის არსაპრობებთან ბავშვებთან ჩინინ — იმეყვანებო. ყველა კარვად სწავლობდა, ვეუბნდა გამოხალბა.

...გამოვივთბე დიასახლისს და წაშვეულებინებამ და განდელიამ არ მომასვენა. იქ-

ლებული ვავდი მოთხრობისათვის გამეზიარებინა ჩემი შრომებლებიანი. მაგრამ გულე შეიარბება, ზვერა რამ ვერ ვიქვი იმ დიდ აღმზრდელიობით ტრადიციებზე, რაც ნინო და დავით ციციხელების ოჯახთან დაწვრილი ამყარდა ჩემთვის. ნათლია, რომ მათი საფუძველი შეუღლებავი, უნებარე სიყვარული და დღვერეული, დიდი შრომა და სანამ წერტალს დავეკამდე, ეისტრადებო:

— დავ, ყველა თანამდროვე კარტული ოჯახში ციციხობებს ეს მაღლინი ტრადიციები!

**გურიელები
ლიტერატურული
სალონი და**

„ვეფხისტყაოსანი“

ჩვენი საუკუნის პირველ მეოთხედში, ქუთაისში, ნინო და ტელეგუ გურიელების სტუმართმოყვარე ოჯახში თავს იყრიდა მამონდელი ქართველი ინტელიგენცია. სწაბაასი უმთავრესად თანამედროვე ქართული კულტურის სპირიტუალური საკითხებს შეეხებოდა. ლაპარაკობდნენ და კამათობდნენ ლიტერატურაზე, ხელოვნებაზე, ჩვენი ქვეყნის აწმყოსა და მომავალზე. შემდეგ კი სხვადასხვა ლექსის თქმით, შპითა და შპირით ირობოდნენ თავს. გართობის ერთ-ერთი სახეობა შემდეგში მდგომარეობდა: სტუმრებს ურიადებოდათ ფანქარები, თანხრად დაჭრილი სუფთა ქაღალდები და ისინი „ვეფხისტყაოსნის“ ზეპირად ცოდნაში ეცხრებოდნენ ერთმანეთს. ვინც ამ ქაღალდზე დაწერილს შოთას ტაგებს მიიღებდა, შენდგომრისა რომელიმე სხვა ტაგით უნდა ეტახებინა მასთან გაჭიბრებული სტუმრისათვის. ამ მშვენიერი თამაშის რამდენიმე ფურცელი ჩემთან ინახება.

როგორც ჩემმა მეგობარმა, ინჟინერმა ოთარ ლოლაძემ მაიმბო, ამას ხანგრძლივი ტრადიცია მქონდა გურიელების ოჯახში. თურმე, როცა მამა-შვილი გურიელები ერთად შეიყრიდნენ თავს, მამა წარმოეთქვამდა რომელიმე სიტყვას, ვთქვათ „უნაჯიკო“ და უველიანი ვალდებული იყვნენ ეთქვათ ტაგები, რომელიც ამ სიტყვაში შემავალი თითოეული ასოთი იწყებოდა. აი, ასე სათუთად ინახავდა ქართველი ხალხი თავისი სათუთავანებელი პოეტის — შოთა რუსთაველის გენიალურ ნაწარმოებს და თაობიდან თაობაში გადასცემდა მას.

პაპუნა წარძთილი

**ჩვენი
საოჯახო
ქაღაპრი**

**ოჯახი
უსიქოლოგის
სარკაში**

ოჩენი

ღობა ახალგაზრდობის წლებში გონივრული პეგმანი სპირიო კ არა — აუცილდებელიცაა. სოციალური ფსიქოლოგიის მკვლევართა აზრით (ჰენერი და სხვები), პაემანი ახალგაზრდებს საშუალებას აძლევს ჩაერთონ ნორმალურ სოციალურ ურთიერთობაში და განსაზღვრონ მოპირისპიერ პარტნიორის ფუნქცია, ამასთან ერთად, შეამჩნიონ ერთმანეთის პიროვნებისეული თვისებები, მიდრეკილებები და განწყობები, სოციალურ მოვლენათა და ღირებულებათა შეფასების უნარი, რომლებსაც ესოდენ დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ოჯახის შექმნისა და ცლქმართული დამოკიდებულების დროს. პაემანისათვის ფსიქოლოგიურად მომწიფებულია ის პიროვნება, რომელიც გონივრულად უყვირდება პარტნიორის ქცევას, მაგრამ არ ცდლობს მიღებული შთაბეჭდილებები და ფსიქონალოგიური დასკვნები მასვე განუმარტოს, ამ ამის შესახებ სხვებს ესაუბროს. ასეთი ფსიქოლოგიური სტრატეგია, ან როგორც ჰენერი უწოდებს, „გონივრული სავლელ საეშუალო“, სპირიტო მანამ, სანამ ახალგაზრდებს შორის სუფარულის ნაქერკალი აკი-აფუტეა, თორმე შემდეგ ნაცისფერი კი თითრად ქათამებებს.

შორად ახალგაზრდები შეუღლების შემდეგ აღმოჩენენ ხოლმე ურთიერთში უარყოფით თვისებებს, რომლებიც მანამდე ვლინდებოდა, მაგრამ მათი თვლი მხოლოდ და მხოლოდ შედაპირულად ზედავდა და ნაკლებად იშპირებოდა ადამიანის სულიერ სიღრმეში.

ზოგჯერ მეუღლის არჩევაში ისეთი ფსი-

ქოლოგების ფაქტორი მოქმედებს, რომელიც ეხება თუ ის პიროვნება ნაყვებ აცნობიერებს და რომ ჭეიხობი მამაკაცს, არაბი არჩია ეს ქალი (ან, პირიქით) შეიძლება მან სულ სხვა მხრივ დაიწყო დასაბუთება, მაგრამ თავი დაასხვავებს ძირითადი მოტივი. მეტყველებენ მითითებებს, რომ შეიძლება არჩევანში სწორად დემონსტრირებულია და ვლინდება ფსიქოლოგი კომპენსაციები: პიროვნების სურს შევსოს ის, რის დანაკლებს განიცდის. მაგალითად, ნაყვებ კულტურული და ღარიბი ოჯახის წევრი ცდილობს დაეძვროს ან მხარე მისთვის უფრო მაღლა შეიძლება სუბიექტურ. ანა შარხაშვილი მოუყვარე და ნიჭიერია, მაგრამ ბუნებით შეიძლება ვაჟმა, რომელსაც საერთოდ უჭირს საერთო თავზე საუბარი, შეიძლება შვიტყობის გონივრული ნაყვებ განვითარებული, მაგრამ სოციალური სავსე ქალშეშობი, რომელიც ვაჟს უთავსებს სცემს და აღტრთოვნებითაა მისი ინტელექტით, ასევე, თუ ვაჟი ოჯახის რომელიმე წევრი ბატონობს, ის ცდილობს შეიტანოს ბუნებით მორჩილი ქალშეშობი. მდგავსი მაგალითები შეიძლება დავასახლოთ საქმრის არჩევის შემთხვევაში.

თავლობის დღეების გავლის შემდეგ, როცა რომისთვის დიდი ნაწილი ქრება, ახალგაზრდებს ერთმანეთს ადამიანურ სისუსტეებს ამჩნევენ და ურთიერთს კრიტიკულად აფასებენ. ახლადდაქორწინებულმა შორის, ურთიერთ შემოხვევაში, შეიძინებენ მწვავე კონფლიქტებს. ფსიქოლოგებმა აღნიშნეს, რომ თავიდანვე დაწყებული ბედნიერი ცოლქმრისა გამოწვევასა და ეს ბუნებრივია, რადგან ვაჟი დაელოდებულ ადამიანთან შეუძლებლობის შემდეგ ბევრი სხვა ოცნება იმსხვრება, ოჯახური უკუვადლოდური საქმიანობა აღარ შეესაბამება პაემნების დროს შექმნილ განწყობებს. მათი ძირითადი სასურველი ოჯახი და შვილი ხდება. ქორწინება სოციალურად მნიშვნელოვანი და მტკიცე ღრმადი აქტია, რომელიც ბევრი ჩვევის შეცვლას მოითხოვს. უკვეან პარტნიორთან თვითუბრა, ის, ვინც მალე აუღებს ადრის ახალ ბუნებრივ სუსტს. თუ საერთო სახლში განვითარებული ქალიშვილი გამოიხატავს შემდეგაც ყველგანვე იქცევა და მოლოდინ და მოლოდინ სხვებისაგან მოითხოვს ურთადლებას, ბუნებრივია, რომ მისი ბრძოლა ექნება კონფლიქტი ახალი ოჯახის დანარჩენ წევრებთან. ფსიქოლოგებმა კარაბატკომა შენიშნა, რომ ქალიშვილებს, რომლებიც ერთ-ერთი თავის მშობლებთან გამოირჩევიან ახლოსა, გახიზვების შემდეგ უჭირს ქმრის ოჯახის წევრებთან შეგავნა. ასევე ცუდად მოქმედებს ახლად გამოიხილ ქალზე, თუ მის მეუღლეს ან ძალიან ბევრი მეგობარი შეუვა, ანდა სულ არა შეუვა. ზოგჯერ ცოლქმრის შორის ატვირთი „მსუბუქი“ ჩხუბი დღეებშია მოქმედებს ემოციების განვითარებაზე, რაც თავისთავად ხელს უწყობს მათ შეგვეხება. თუ ერთი პარტნიორი მუდამ თავს არიდებს აშკარა უთანხმოებას და ავივადობს გულში ითვებს, ეს ღრმადი მსგავსობაში დაღს ატვის პიროვნებისა და აზრადებს მის ფსიქოლოგ თვისებებს. თითოეული უნდა უფროსადგობდეს მეორის არა მარტო ფსიქურ, არამედ ფსიქოლოგიურ განმარტობას, რომლის გარეშე ოჯახი ღრმადამოცლილია. ნაწინაშესული ოცნება და ქმარი ქორწინების ოქროს წლის-თავზე უამაზი მშობლები მიმართავენ ერთმანეთს და აღნიშნავენ (სარულიად გულწრფელია), რომ მათ არასოდეს ჭკონია უთანხმოება, მაგრამ ავივადობათ ახალგაზრდობის წლებში, ავივადობათ, ბედნიერი ცოლქმრის მშობლად დიდი სიყვარულები შეგვადგად რომ მაღალეის და რა დიდი დრო დასჭირდა ერთმანეთის აზრებისა და მიზნების შეთანხმებას.

მაშალაია, პიროვნების ჩამოყალიბება და აზრად სოციალური გარემოში ხდება, მაგრამ ადამიანები თავიანთი კონტაქტების მხრივ ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან. პიროვნება, რომელიც სხვადასხვა ხასიათის ჩვეულებით მეგობრობდა, უნდა იყოს ახალ ოჯახურ სიტუაციაში, ვიდრე ის, ვისაც ადამიანური კონტაქტები უჭირს და მისთვის უცხოა დაძაბული ურთიერთობის გამაქარწუნებელი ოქროსი.

პირველ ნაბიჯში ახალგაზრდა ცოლქმრის შეგვეხება უნდა არა მარტო ერთმანეთთან, არამედ ოჯახის სხვა წევრებთან; ამიტომ დასაწყისში მშობლებს დიდი სიყვარული მართობს ახლადდაქორწინებულთა მიმართ. ზოგიერთი მოხობილი, რა თვალსაზრისით ადგილი არ უნდა ეცავს მის შვილს საზოგადოებრივ ურთიერთ შემთხვევის გამო უწიერი სიტყვებით დაღმადებს მეუღლეს უწიურადოთა განწვევლობაში ეს ფსიქოლოგ მოქმედებს ახლადშეუღლებულლებზე და მათ შორის დამოკიდებულებას აფუძნებს. ამისთვის, სხვისი ოჯახი დაბურულ ტუბს შევსებს, შემადგა და გზის ვაგზება გაგიჟირდება, მაგრამ ლოკუტური ქეშპარტებია: როცა ერთი ადამიანი უფროსობდება მეორის პიროვნულ თვისებებს, მასაც ნაყვებდ ავივებენ შუბრადაცხოვრებს. ოჯახური მეგობრები ბევრჯერ იმეჯება დამოკიდებულები, თუ არაღმად ექვს განვითარებული ადამიანს თვითორტიკის უნარი. თითოეული ჩვენგანი უყოფლია იმის მოწმე, რომ ოჯახში შექმნილი უსამოკიდებლობის დროს ზღმამ მეორე არა დანაშაუვ. „ჩაღმადებელს“ ეს მიუღვევლობა ეტარება საერთო ქვევა; ლაპარაკის ტონი, რაც ერთსა და იმავე სიტყვებს სხვადასხვა მნიშვნელობას ანიჭებს.

ადამიანი უფრო ავივადობ მსუბუქი ფინანსურ სინაღლებს, ვიდრე უკუვადლოდურ შოუსა და ემოციურ დაძაბულობას. ბედნიერი ქორწინებაში გულისხმობენ არა ეცონომიორ და ბოლოლოგიურ ფაქტორებს, არამედ ფსიქოლოგიურად დიდებითად დაშასაბამებელი ნიშნებს. იმ ადამიანების ოჯახი, რომლებიც ერთმანეთს დაუყავირდნენ არა ნივთიერი ან მატერიალური მდგომარეობის, არამედ შეთანხმებულ აზრებისა და მიწრაფუძების საფუძველზე, უკუვადობს შეშარა. ან რა სიმდიდრე შეიძლება შეედაროს სულიერი სიმდიდრეს?

ფსიქოლოგმა ტერმინმა გამოიყვლია ცოლქმრის სინაღლები ფაქტორი: განქორწინების შემთხვევები ნაყვების იმ წვეულობა შორის, რომელიც მშობლებს შეეძლება და ბედნიერად ცხოვრობდნენ და ბავშვობის დროს არ განიცდიდათ ოჯახური კონფლიქტები. ცოლქმრული შეგვეხების კრიტერიუმად წლებად ერთ-ერთის წელი ითვლება, აქედან ავივად შეტია განქორწინების შემთხვევები მანამდე წელს.

მეცნიერებმა დიდძალი სტატისტიკური მასალა ფსიქოლოგიური ანალიზის საფუძველზე დაადგინეს ოჯახური უსამოკიდებლობის მიზეზები. ქვეითი მოგვეყვანს ბენეფის მონაცემები, მამაკაცს არ მოსწონს ცოლის შემდეგი თვისებები: წუნური ან ჩივილი, ეგოიზმი, უფურადღებობა, უტყუარება, უტყუარება მისი სხვა-სხვა საქმიანობაში, უსუფთობა, სიფიცხე, არაგულწრფელია, ადვილად წუნა, ქმრის კრიტიკა, გონებაშეუღლებლობა, ბავშვების უსუფლებელყოფა, ცუდი დასახლისობა, მომავლურები ჩვევები, ბავშვების განვითარება.

ცოლსავე ექვს ქმრის მიმართ პრეტენზიები, რომელიც ვაჟი ის თავს უბედურადი წარს: ქმრის უფურადღებობა, ეგოიზმი, მისი ურთიერთობისა დასახებურები საქმიანობაში, სიცრუე, ჩივილი, ცოლისადმი სივარდის გამოვლინების უნარის უქონლობა, ცოლის განიქმე სიარული საზოგადოებრივი შეტრების აღდგენით, სიყვარული ბავშვების მიმართ, ფსუციანობა, ურდებულობა, მიზნის არ ქონა, ნერვული და მოუთმენელი კრიტიკა ცოლისა, შემოსავლის ცუდად ბარჯა, ცოლის ნაქვების მოსმენისა და გაკვიბის უუნარობა (ურადებია მი-აკვიტო ერთ გარემოებას: მიზეზები ჩამოწვევლითა იმის მიხედვით, თუ რა მნიშვნელობას ანიჭებს მათ ცოლი ან ქმარი).

ამას გარდა, ფსიქოლოგებმა შეისწავლეს მოსახსებურ ქალების საოქროს საქმიანობის უნარი, დასახლის ქალებისა ან შედარებით, ვაჟიროცა, რომ მოსახსებურ ქალი უფრო ეკონომიურად იყენებს დროს და ადვილად საოქროს საქმეებსაც ასრულებს. საკვირველია, რომ ანერჯული ოჯახში დასახლისობა, მოსახსებურ ქალთან შედარებით, თორმეტი წუთით მეტ დროს ანიჭებს სადღის დანაშაულებას. მოსახსებურ ქალების ოჯახები არ განიცდიან ტკილი ნამცხვრებისა თუ ღვეზელების ნაყვებობას.

ეს წერილის ავტორს არა ექვს პრეტენზია ადამიანთა ურთიერთობის მრავალწერილობაში გაარჩობს და ყველა კიბეებს უსახსობს. სასურველია, თითოეული ახალგაზრდა იცნობდეს და თვითონწინებდეს ოჯახის შექმნისას ადამიანის ელემენტარულ ფსიქოლოგია, სწავლობდეს გამოცდილი და უკვეანი ადამიანებისაგან. ხალხური ფსიქოლოგია ცოდნის ერთ-ერთი დიდი და მნიშვნელოვანი წყაროა.

მეშენა ნიშარია, ფსიქოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი.

ეს გვერდები ჩვენ ამოვიღეთ უფროსიდან — „სოვეტსკაია ენ- შინა“. უფროსი ვრცელდება საბჭოთა კავშირში და საზღვარგარეთ. მის შექმნაში მონაწილეობენ საბჭოთა და უცხოელი უფროსობები, მწივრები, მხატვრები, საზოგადო მოღვაწენი.

უფროსი „სოვეტსკაია ენ-შინა“ გვეცნობს ჩვენი ქვეყნის ქალ-თა ცხოვრებას, ვეამბობს, თუ როგორ შრომობენ და ისვენებენ საბჭოთა ადამიანები, როგორ ჰქმნიან ოჯახს და ზრდიან შვილებს, როგორ იზრებიან ხალხთა შორის შვიდობისა და მეგობრობისათვის.

უფროსი გვიჩვენებ სხვადასხვა ქვეყნების ქალთა ეკონომიკურ და განათლებულ საერთაშორისო მდგომარეობას.

გამორჩეული სტუდიებიდან მოგაჩვენებ კულინარულ და კოსმეტოლოგიურ რჩევებს, შეგასწავლიან სწავისა და წარმოდგენენ გა-საქმის უაზარეს მდგომარეობებს.

რედაქცია სისტემატურად ატარებს მეტოხვლელთა კონკურსს, გა-მარჯობებულს დასაინი საჩუქრებით აჯილდობენ.

გამეორებთ და შეხედეთ კოსმეტოლოგიურ უფროსი „სოვეტსკაია ენ-შინა“!

საზოგადოებრივი განათლება

წარმოვიდგინეთ მოსკოვის ახალი თანამედროვე პროსპექტი, მინა-გეომი, უზარმაზარი ვიტრინების გიგანტური აქვიარიუმები, ნენონს რეკლამის ინსტიტუტები.

ეს კლინიკის პროსპექტი გახლავთ. მოსკოველები მას ახალ არ-ბატსაც ეძიებენ. ძველი არბატი კი გვერდით დარჩა და ახალი პროს-პექტის გამწვრივ მიმდებარეობს. მაგრამ მისი სოლიდური შენობები ახალ არბატულ გოლიათებს წელსაც ვეღარ სწყდებიან.

მალაზიები, რესტორნები, სასაირცმებოები, ფესსაცმელი, ტან-საცმელი, წიგნები, გასტრონომია, კოსმეტოლოგია, სამკურნელო... ახალი არბატი მოსკოვის ერთ-ერთი მთავარი სავაჭრო უბნია. აქ შეგე-მლათ იყილით პალტოც და ნემსიც, შაშხიცა და მდოგვიც.

მაგრამ მზარი აქვემოთ აფუფუსებულ ხალხთს საცქერ მდ-ა-ზიებს, რესტორან „ველდაისა“ და ქალთა სალონი — „ჩაროდისკა“. პოლა, ავერ, ის შერობაც, სადღე ჩვენი ნარკვევის უფროსი — ინა კოლუზნევის უნდა შეგხვდეთ. აქაც ხალხმრავლობაა. ადამიანები სხედან კედლის გამწვრივ ჩამწვრივებულ სავარძლებში, ტურნალის მავლებთან, რესტორატორის სარკმელთან. ავერ, მარტო აქ კართან

დრამატულ მიზეზებს მოჰყავს ადამიანი აქ ქვერქვეშ!

ინსტიტუტი ათასობით წერლის იღებს. რადღინე საათის გან-მეოცობაში ვითარდობოდა აქ წერლობებს, რომლებიც ეთვრებო-ღელა აღსარებაც იყო და ვერცხვაც. იერებთან იმპროვიზირილი, დ-მეველები, ისინი, ვისაც სიძინებზე დაბადებულან თანდაყოლია. ვისაც პროზოდან დარღვევები აწუხებენ და სხვა და სხვა...

...იცილით, იქ კავთომბრეც ვაფხვი. არც სტერეოტოპი მდელივარ ვინ-მესთან, არც ცეცხვებზე, ზოგჯერ ებნობი თუ წველ — იქ ზნელა. თო-რემ ყველა იგი შემომქურთის, როგორც საფრთხობულს...

ახლა გადავიღოთ გვერდზე ეს წერობები და ავერ ეს ალბონი გა-ღვერავლით. აქ ფოტოსურათობია — „პაციენტები ოპერაციამდე და ოპერაციის შემდეგ“, ამ ალბონის გადაფურცელა დიდ სამოქმედებს მოღვერეოთ. მიპირობოთე უფროსებზე ორ-ორი ფოტოსურათობა ერ-თადღეობს საბინა. მაგრამ გამომტრეველებმა გამომტრეველებს სულ სხვადასხვა რეზი — ოპერაციამდე — დაღვერევილი, მორეც კი — ოპერაციის შემდეგ შესამჩნევად გამაზარელებული, გასაღაზარდ-ებებული.

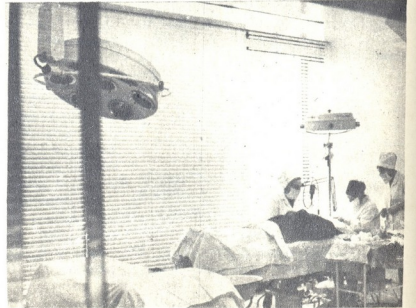
— მაინც, რა დღეებულ საჭმისთვის მოვიკლიათ ახალი, — ვეუბ-ნები ინა კოლუზნევის, — საცქერ უსწორებთ ადამიანს... — და განა მხოლოდ სახეს? — დაბეჭობითი მეუბნება ის, — არა, მსოფლმეგობრებასაც. ხომ გახსოვთ იმ თერაპიულ წლის გვიდონის პირველ წერობა — ვერსად მივიღებოთ, რომ ჩიოდა, ახა ახლა ეს წაკითხეთ:

...გმდობოთ, გმდობოთ, ძვირფასო ექიმო! მე ახლა სულ მე-დამ გმდობ და ვიცი. და ცეცხვებუც დაღვივარ... — ია, ესა ჩვეთვის ყველაზე დიდი ჯილდო, — ამბობს მთავარი ექიმი.

...ოთხ საათამდე რედაქცელფონი მის კაბინეტში, შემოვიღო-დენ თანამშრომელი, ზუსტდობა სამუშაო გრაფიკი, თათბრობ-დენ ახალი აღჭურვილობის, მდღეამდებების შეტყობის თათბორ, აღ-ვერდენენ მუდმივი სამეცნიერო კომისიის მორიგი სხდომის ჩატარე-ბის თარიღს, განაღდენ ჩამოსულმა კოლეგამ ინსტიტუტის დოკუ-ლიტების შემდეგ უმარავი შეკითხვები დააყარა მის დირექტორს... ოთხ საათზე ინა ივანეს ასულდა დამთავრა დირექტორის საქ-მიანობა და საექიმოს მოკიდა ხელი.

მან თითოი ხალხით მომეცა და ჩვენ მეორე სართულზე, მის სამ-კრანალ კაბინეტში აველით. კარებთან უკვე ისინენ პაციენტები და მას ეკლდნენ.

ოქამდე ქალი და კაცი იციდს. კარს მიღმა კი ჩვენი გვირია. მას რომ შეხვდავ, არ შეიძლება ასეთი აზრი არ მოგივიდეს — ეს ქალი თვი-ნი დაწესებულების ცოცხალ ემბლემად გამოდგებიდაო. დაწესე-ბელის კი სილამაზის ინსტიტუტი ჰქვია, უფრო ზუსტად — მოს-კოვის საექიმო-კოსმეტოლოგიური ინსტიტუტი. ინა ივანეს ასული კოლ-გუმენო აქ ინსტიტუტის დირექტორი და მთავარი ექიმი გახლავთ.

სილამაზის ინსტიტუტი. რას წარმოვიდგინოთ ამ საცემების გა-გონებაზე? — პედრის, პოპაძის, ოსტატურ მასაღს... არადა, რა რთუ-ლი და მწილა აქ ექიმის მუშაობა, რა სერიოზულ და, ზოგჯერ,

ადამიანი, მის წინ რომ იყავა და შეველას სთხოვდა.
ამ მუსტესტებელ უსრატელდებიაობაში, ამ ეველასთვის დახმარებულაობაში, მის სურვილში გამოვლიდა ჩემთვის იმა კოლენუნეის ადამიანური ანის, მისის ხასიათი.

მას აღარც ახსოვს, როდის გადაწყვიტა, რომ ექიმი ვამზადიყო. სხვა სურვილი არც არასოდეს ჰქონია. მოსკოვის სამედიცინო ინსტიტუტის წარმატებით დამთავრების შემდეგ, მან ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის კათედრასთან არსებული დერმატოლოგია კურსებიც დაამთავრა. შერე მუშაობდა ორდინატორად, მყერხალ ექიმად საავადმყოფოშია და სტაციონარში.

იღვალაქის საავადმყოფოს დირექტორად რომ დანიშნეს, მაშინ დადამტვი წელი შესრულდა. მაგრამ ამ დროისთვის იმა კოლენუნეის უკვე გამოცდილი მდღეისი და რამდენიმე ნაბეჭდი შრომის ავტორი იყო.

მან კოსმეტოლოგიას ძალიან სერიოზულად მოჰკავა ხელი, თუმცა იმ დროისთვის კოსმეტოლოგიას პირობებით თუ აუთენტუბუნენ სერიოზულ შედეგინაა. პატარა „სილამაზის კაბინეტები“ მხოლოდ ევირა დეკორატული მიზანდასახულობისანი იყვნენ და არ შეეძლოთ რაიმე მნიშვნელოვანი, სერიოზული ამოცანების გადაწყვეტა. ამისათვის მათ არც კიდრები ჰყავდათ და არც აღჭურვილობა ჰქონდათ. ახალგაზრდა, თავისი სპეტიმ გავტეხული ექიმი კი, კოსმეტოლოგიის დამზარებით, დიდი და მნიშვნელოვანი ამოცანების გადაწყვეტაზე ოცნებობდა. „ამისათვის სპეციალა — ფიქრობდა ის — რომ კოსმეტოლოგია მეცნიერების ყველა დარგის მშლავ სიმთავრად აქცეულა. აი, მაშინ ვგეგმება სარეულება, რომ ვებრძოლოთ არა მარტო ცალკეულ დეფექტებს, არამედ თვით სიბერეს და ვამზადებულ ძალადაქ“

ათი წლის წინ ექიმი კოლენუნეის ოცნებაში წარმოიდგენდა ხილვე მდღეისთვის რაღაც დიდებულ ტკაძარს, რომელიც ადამიანის სილამაზეს მიეგმასტერებოდა: დიდ, ნაყოფ დარჩაზეხს, საყუდეთისო სპეცილისტებს, ფახლესი მოწყობილობით აღჭურვილი სამყარნალო კაბინეტსა და ლაბორატორიებს.

პირდა მისი ფუთაშესწული ოცნება დეას ახლა კალინინის პროსპექტზე და ნიონის შუქით ჩახჩახებს წარჩურა — „სილამაზის ინსტიტუტი“

ინსტიტუტის პაციენტებს, თითო განყოფილება ემსახურება: კონსერვატიული კოსმეტიკის, ამულტრატორიულ-ქირურგიული, ფიზიოთერაპიული და ქირურგიული სტაციონარია. აქ ყოველგვარი პროცედურა ტრადემა ჰიგიენური მასაჟიდან ურთულეს ქირურგიულ ოპერაციამდე, ადამიანის ლამაზი ვარეგნობისათვის ბრძოლის პრინციპი აქ ასე ჩამოყალიბეს: სილამაზე ჯანმრთელობაა. სწორედ ეს პრინციპი დაედო საფუძვლად ღრმად გააზრებულ, მენტიფერულ დასაბუთებულ მეურნალობის მეთოდებს, რომელსაც ინსტიტუტი ახორციელებს. ეს მეურნალობა შეიცავს ღონისძიებათა მთელ კომპლექსს — რეჟიმდაციებს კვებისა და ძილის რეჟიმის შესახებ, ფიზიოთერაპიულ პროცედურებს, ყოველგვარ მასაჟს, სახისა და ყელის ვარეგნობა კომპლექსს, უამრავ პარფიუმერულ-კოსმეტოლოგია სარეულებას.

იმ რეაისი დასახელების კოსმეტოლოგია სარეულებათაგან, ჩვენს საპარფიუმერიო მრეწველობა რომ აწარმოებს, ძალიან ბევრი ამ ინსტიტუტის ლაბორატორიებშია შექმნილი. პარფიუმერ-ქიმიკოსებმა დაამზადეს შესანიშნავი ჰეგებები ნიღბები, მასტიმულირებელი და შისისგან დამცველი კრემები, ლოსიონები, ამისა და ფრჩხილების გამამაგრებელი ეფემტორი სარეულებათა.

თუ პაციენტი ყოველმხრივ გულდასმით არ არის შესწავლილი, აქ ამრავალ ოპერაციას არ გაუტყუებენ. მეურნალობაც კი არ ჩაუტარებენ. ყოველგვარი ანთეზისა თუ გამოვლინება აქვე აწარმოებენ ინსტიტუტის ქირურგიული და ორკოლოგია, ლაბორატორიები და ფიქსიუმეროლოგია, ენდოკრინოლოგია, გინეკოლოგია და სხვათა.

სწორედ ეს კომპლექსური გამოცევა იძლევა იმის სარეულებას, რომ შეუძლი დიაგნოზი დაესაჯას ავადმყოფს და შეუბრუნს მეურნალობისა თუ ოპერაციის ჩატარების მეთოდი. ტყუილად კი არ იქცა ინსტიტუტი კოსმეტოლოგიაში სამეცნიერო იღვეშია და ნოვატორული პრაქტიკის სანერგეც!

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი გარემოება, რომელიც ხელს უწყობს ინსტიტუტის პოპულარობას, ეს არის უკუშპირატი დემოკრატიზმი, მისი მატერიალური ხელმასაწველობა.

ჩვენს დეასების პრეისურპირატი ყოველთვის იწვევს უტყობილო გაცივებას თავარი სიიავით, — მიამბობს იმა ივანეს ასული. — „არაგორ რიბალასტეცა (მტკვარის ოპერაცია) თუღდათ მინეადა? სხვის წირული პლასტიკური ოპერაცია ორმოცო მინეადა? კი ფარტასტეურია რამდენი აუთენტი ასე ავიდა?“

— ამერიკასა და იაპონიაში ამაგვარი ოპერაციები ორნახებვარა-სამი ათასი დოლარი უღებოთ, — გაანერხებს ექიმი. — რაღაც უტყობილებს წინა დღეებში ხოლმე. მჭირის ვეკავებინოს ის ანაწერი უკუშპირატი, რომ ჩვენს ქვეყანაში ადამიანის მინერაგება — ღამაში იყოს, დამოკიდებული არ არის მისი შემოსავლის სიდიდეზე...

ძილება დაიწყო. ერთიმეორის მიყოლებით შემოდიოდნენ ოთახში ქალები, მამაკაცები, ვალები და გოგონები, სათითაოდ უკვებოდნენ ექიმს თავის ამბავს და იმდღიანი თვალებით მისჩრებოდნენ. მესაქერი, იწინებ, მეთათყურებდა ისხნება ექიმი ამ ერთნაწილის მსავსე სიტორიებს, ათელოლოგია მსავსე შემთხვევებს. პაციენტები კი მოდიოდნენ და მოდიოდნენ, ისტორიები მთავრებოდა, მაგრამ უცვლელი რჩებოდა ექიმის ყურადღება, მისი კონტაქტი ინტერესი პაციენტისადმი. ყველა შემთხვევას ის ისე უსმენდა, როგორც ერთადერთს და განუმეორებელს, რადგან ერთადერთი და გაუმეორებელი იყო მისთვის ავადმყოფობა კი არა — ავადმყოფი — აი, ეს

მირა პლერინაძე

ფოტო მ. შაკარაძისა.

იჩქარეთ გამომწეროთ

საქართველოს კომპარტიის სენზორული კომიტეტის
ყოველთვიური

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და გზავრულ-ლიგერაგურული
ჟურნალი

„საქართველოს ქალი“

ჟურნალის ფასი

1 წლით—3-60 კ.

6 თვით—1-80 კ.

3 თვით—90 კ.

1 თვით—30 კ.

შედგომის განმარტება

„საქართველოს ქალის“ ა/წ მე-7 ნომერში
მე-16 გვ. ლია ჭავჭავაძის ლექსის „ბაღდად
ქალზე, რომელიც იაღონს ასდინებდა“
მე-12-ე სტრიქონი უნდა იკითხებოდეს: „მას-
რანილ შაირასა და დამწვარ ქონზე“.

ИНДЕКС 76178

138/138

